

RAUHALLISTA JOULUNAIKAA
KOTIKIRKON LUKIJOILLE

4 | 2024

Kotikirkko

HÄMEENLINNA 20.11.2024

RAVINTOLOITSIJAN
MIKA PARTANEN
ELÄMÄ ON
OPETTANUT
HILJENTÄMÄÄN
TAHTIA

AJANKOHTAINEN
LUKUPAKETTI

Pysähdy
ja lue
rauhassa

MUISTOJA LÄHETYSTYÖSTÄ
HIMALAJAN JUURELTA

OTA TALTEEN
JOULUINEN
GLÖGI-RESEPTI

Menot-liite!

KAIKKI JOULUNAJAN
TAPAHTUMAT
KÄTEVÄSTI
YKSISSÄ KANSISSA

HÄMEENLINNA-VANAJAN
SEURAKUNTA

Tämä on kutsu juuri sinulle maailman tunnetuimman syntymäjuhlan äärelle. AVECIT sallittu, ei ennakkoilmoittautumista. Pukukoodi vapaa, mukaan voit ottaa armollisuutta, kiitollisuutta ja hyvää joulumieltä.

Oman työni suurin sesonkiaika, jouluku, on jälleen kolkuttelemassa ovella, ja on aika muistoissa taas palata siihen, mikä sai itseni lähtemään joulukirkkoon. Lapsena odotin aina kauneimpiin joululauluihin lähtemistä, koska tiesin että siellä lauletaan "Joulupuu on rakennettu", lapsuuteni ajan lempijoululaulu. Useammin kuin kerran kävi kuitenkin niin, että saatoin nukahtaa kirkon penkille odotellessani tuota laulua. Voi sitä pettymystä, kun herätessäni laulu olikin laulettu!

Myöhemmin teini-iässä joulukirkkoon lähtö kävi vähän vaikeammaksi: Ei millään jaksaisi, olisi muuta tekemistä, onko pakko? Hieman vanhempana joulunajan tilaisuuksiin lähteminen alkoi edustaa perinnettä, hiljentymistä, joulun tunnelmaa, nostalgiaa.

Miksi juuri sinä lähdet Betlehemin seimen äärelle? Mietin, onko joku syy parempi kuin muut. Jo ensimmäisenä jouluyönä seimen äärelle Betlehemin talliin saapujilla oli aika erilaiset syyt tulla paikalle. Joosef ja Maria lähtivät alun perin matkaan poliittisten syiden sanelemana, olihan heidät määrätty sinne verollepanoa varten. Paimenet taas saapuivat talliin jumalallisen ilmestyksen johdattamina. Myöhemmin saapuivat itämaan tietäjät, joita johdatti valoilmiö tai vaalla ja tieteellinen tutkimus.

Jos sinä lähdet joulukirkkoon poliittisista tai tieteellisistä syistä, niin miksi ei? Jos taas tie vie kirkkoon jumalallisen ilmestyksen johtamana, hienoa! Jos menet etsimään nostalgiaa, rauhaa, joulutunnelmaa, niin tervetuloa! Jos saavut paikalle vaikket millään olisi jaksanut tai halunnut, niin hienoa että kuitenkin saavuit! Tai jos nukahdat ennen lempilauluasi, niin ei haittaa, täällä on hyvä levätä!

Kaikki tiet eivät vie jouluna Roomaan, vaan Betlehemiin, ja tänne kaikki ovat tervetulleita, olipa syysi lähteä mikä tahansa. Joulun seimi ja syntynyt Vapahtaja on yhteinen lahja koko maailmalle, ja juuri sinut on kutsuttu!

Mari Tiekstra
seurakuntapastori
Hämeenlinna-Vanajan seurakunta

Operaatio Talvi iskee jälleen – AUTA LAHJOITTAMALLA!

Otamme vastaan lahjoituksia lahjakortteina ruokakauppaan, säilyviä ruokia kuten kuivatuotteita sekä tumppuja kaiken kokoisiin käsiin.

LAHJOITUSTEN TOIMITUS MIELELLÄN 10.12. MENNESSÄ:

DIAKONIAKESKUS
Birger Jaarlin katu 3
ma-ti ja to-pe
klo 9–12

PALVELUTOIMISTO
Raatihuoneenkatu 19
ma-pe
klo 9–12 ja 13–15

KESKUSTAN JOULUNAVAUS
Hämeenlinnan tori,
la 30.11. klo 15–17

KALVOLASSA lahjoitukset vastaanotetaan diakoniatyöntekijän puhelinaikana tai muuna sovittuna aikana. Elisa Peltonen p. 040 804 9482.

OSALLISTU KAHVIHAASTEeseen JA OSTA KAHVIA KAVERILLE!

Kaikilla hämeenlinnalaisilla ei ole varaa ostaa itselleen kahvipakettia. Mahdollista kahvinautinto myös lähimmäisesi ostamalla hänelle kahvipaketti. Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan diakoniatyö antaa kahvipaketit vähävaraisille henkilöille ja perheille. Kahvipaketit voi tuoda Diakoniakeskukseen, Palvelutoimistoon tai joulunavaukseen Hämeenlinnan torille.

TIEDUSTELUT
Diakoniakeskus
ma-ti ja to-pe,
klo 9–12
p. 040 804 9350.

**LAHJOITUKSET
ANNETAAN**
hämeenlinnalaisille
vähävaraisille
henkilöille ja
perheille.

OPERAATIO TALVI

TÄYNNÄ ELÄMÄSTÄ

Seurakuntayhteys
syntyi olutravintolan
pöydän äärellä
s. 4–5

ELÄMÄÄ HIMALAJAN JUURELLA

Lue Ulla ja Klaus Virtasen
kokemuksista
s. 8–9

Kansanliikkeet osana demokraattista päätöksentekoa

VALOILMIÖ TUTKII KANSALAISAKTIVISMIA

Hämeenlinnan kirkossa

Hämeenlinnan kirkko toimii tänäkin vuonna Valoilmio-kaupunkifestivaalin paikkana. Kolmipäiväsen festivaalin aikana Hämeenlinnan kirkko saa kupoliinsa Immanuel Paxin *Flower Power*-valoteoksen.

Flower Power käsittelee kansainliikkeiden merkitystä osana ja roolia osana demokraattista päätöksentekoa. Teoksen nimi viittaakin 1960-lukuun, jolloin ihmisiä rohkaistiin ruohonjuuritason kansalaisaktivismiin ja sodan vastustaminen nousi vahvana teemana erityisesti nuorten aikuisten joukossa.

Nykyään puolustamme yhdessä esimerkiksi kyläkouluja, ikimetsiä ja ihmisoikeuksia.

– Teoksen teema laittoi myös minut miettimään, mitä ja miten tänään puolustetaan? Ja mitä asioita minä tai me hämeenlinnalaiset yhdessä haluamme puolustaa? kysyy Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kirkkoherra **Kimmo Reinikainen**.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on tukenut teosta ja kanttori **Ismo Savimäen** kuorot esiintyvät heti *Valoilmion* ensimmäisenä iltana kirkossa.

– Kirkkohan on loistava teosten katselu- ja kuuntelupaik-

ka. Kirkossa voi istua, seisoa tai vaikka maata penkillä ja tutkia teosta rauhassa. Musiikki täydentää kokemusta. Toivomme teoksen herättävän jokaista ajattelemaan maailmaa ja itseä osana sitä.

Myös kirkon ulkopuolella nähdään taidetta. *Suunta*-nimisen teoksen ovat toteuttaneet taiteilijat **Niko Tiainen** ja **Antti Kulmala** yhteistyössä Kaurialan lukion matematiikka- ja luonnotiedelukiolaisten kanssa. Teosta on suunniteltu kuvataidetuntien työpajoissa ja se käsittelee elinkaaren ja kasvun teemoja – mitä suunta merkitsee elämän eri vaiheissa.

– Olemme nyt kolmatta vuotta mukana Valoilmiossa, sillä lasten ja nuorten osallisuuden tukeminen on seurakunnalle tärkeä aihe. Haluamme tuoda nuorten ajatuksia ilmi ja taide on oiva työkalu tähän, kertoo Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan viestintäpäällikkö **Reetta Laaksonen**. ■

VALOILMIÖ-FESTIVAALI to-la 21.–23.11. klo 17–21

FLOWER POWER -teos esillä Hämeenlinnan kirkossa
SUUNTA-teos esillä kirkon ulkopuolella

OHJELMA HÄMEENLINNAN KIRKOSSA

to 21.11. Ismo Savimäen kuorojen esitykset alkavat tasatunnein, esitykset kestävät n. 20 minuuttia.

klo 17 Aurorina ja Neloskuoro • **klo 18** Aurorina • **klo 19** Vanajan kamarikuoro • **klo 20** Vanajan kamarikuoro

pe 22.11. klo 18–19 Sibeliusopiston nuoret muusikot

la 22.11. klo 18 Ilpo Numminen & Sami Pekkola duo • **klo 20** Harmaa seura

OTA JOULUN TUNNELMA HALTUUN

ja kierrä joululaulu-
pyhiinvaellus
omaan tahtin
s. 13

GODFULNESS AUTTAA LEPÄÄMÄÄN

hetken kiireen keskellä
Lue lisää s. 16

TERVETULOA MUKAAN!

Kauneimmat joululaulut,
messut ja muut
tapahtumat löydät
Menot-liitteestä.

MIKA PARTANEN – OLEN TÄYNNÄ ELÄMÄSTÄ

Olutravintola Birgerin omistajan elämäntarina kertoo rakkaudesta työhön ja eletyn elämän tuomasta nöyryydestä neljän vuosikymmenen ajalta. Nyt hän lainaa ystävänsä sanoja: "Olen täynnä elämästä."

KUKA?

- Mika Partanen, 61 vuotta
- Olutravintola Birgerin yrittäjä
- Kolmen lapsen isä
- Purjehtija ja laskettelunopettaja

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN** KUVA **MARIKA LJÄS**

Hämeenlinnan perinteisessä ja tunnelmallisessa olutravintolassa sekoittuvat tutut tuoksut: lämmin kahvi, punaviini sekä kevyen savun aromit. Ne ovat olleet Mika Partasen elämässä mukana jo yli 40 vuotta – lähes yhtä kauan kuin hän itse on ollut ravintola-alalla. 25 vuotta hän on omistanut oman ravintolan, mutta kiinnostus alaan heräsi jo paljon aikaisemmin, kun ravintolan kutsuvat ominaistuoksut vetivät häntä puoleensa.

Tänä päivänä 61-vuotias Partanen on edelleen aktiivinen ravintoloitsija, mutta työtahti on hieman hidastunut viime vuosina osittain terveyden vuoksi, mutta myös siksi, että vuosikymmenten kiireen jälkeen hän on oppinut arvostamaan rauhaa.

Nuorempana Mika ei ehkä vielä arvannut, kuinka pitkäksi hänen uransa ravintola-alalla venyisi. Hänen ensimmäinen kontaktinsa alaan tapahtui aivan sattumalta.

– Se oli se pubin omalaatuisen tuoksu, joka vei mukanaan. Siinä yhdistyi kaikki, mitä pidin kiehtovana: ruoan, juoman ja sosiaalisen kanssakäymisen tuoksu, Partanen muistelee hymyillen.

Vuosia myöhemmin, kun hänelle tarjoutui tilaisuus ostaa oma olutravintola, Partanen tarttui siihen empimättä. Se oli yhden unelman täyttymys, luoda ihmisille kohtaamispaikka.

Partaselle ravintola on aina ollut enemmän kuin vain työpaikka. Se on ollut hänen toinen kotinsa, ja asiakkaat ovat tulleet osaksi hänen perhettään. Ydinperheenä ovat toki hänen kolme tytärtään.

– Ravintola on paikka, jossa ihmiset kohtaavat. Siinä on jotain ainutlaatuista, kun voi luoda tilan, jossa ihmiset viihtyvät ja voivat olla omia itsejään. Olen kiitollinen siitä, että olen saanut tehdä tätä työtä niin pitkään, Partanen sanoo.

Joululauluista se kaikki alkoi

Partanen tunnetaan Hämeenlinnassa paitsi pitkän linjan ravintoloitsijana, myös miehe-

nä, joka on löytänyt tavallises- ta poikkeavan tavan yhdistää elämässään ravintola- ja työelämän, hengellisyyden sekä liikunnan ilon. Moni onkin seilannut Mikan kanssa myös Kroatian rannikolla, tai ollut lasketteluopissa tunturin laella. Mika on opiskellut niin laskettelun kuin purjehduksen- opettajaksi.

Yhteistyö seurakunnan kanssa alkoi Birgerin pöydässä. Seurakunta halusi jalkautua ihmisten pariin, ja niin Birgeriin tuli ensin *Virsiä- ja Viiniä* -illat ja sen jälkeen *Kauneimmat joululaulut goes Pub*.

– Joululaulut ovat monelle tärkeitä ja ne sopivat tunnelmantuojaksi myös ravintolaan. Partanen kertoo.

"Siinä on jotain kaunista, kun saa olla yksin hiljaisuudessa."

– Aluksi asiakkaat eivät ehkä tienneet, mitä odottaa. Osa tuli tilaisuuksiin sattumalta, ilman ennakkotietoa, mutta ilahtui kuitenkin. On hienoa nähdä, kuinka musiikki voi koskettaa ihmisiä eri tavalla. Ja vaikka kaikki eivät olisikaan tulleet tarkoituksella laulamaan, he usein jäävät. Se tuo sellaista kaivattua rauhaa kiireisen elämän keskelle.

Vaikka Mika on ollut pitkään mukana seurakunnan toiminnassa yhteistyökumppanina, hän itse ei käy kirkossa. Hänen suhtautumisensa hengellisyyteen on kuitenkin syvä ja henkilökohtainen. Myös joulunaika on tärkeä.

– En ole mikään kirkossa kävijä, mutta uskon, että tuolla yläkerrassa on joku, hän sanoo vakavana.

– Etenkin joulu on erityistä aikaa, jolloin kiireinen arki saa hetkeksi väistyä ja tilalle astuu rauha ja yhdessäolo. Joulu merkitsee juuri rauhoittumisen aikaa – aikaa, jolloin voi hengähtää ja nauttia siitä, että läheiset kokoontuvat saman pöydän ääreen.

– Perheen kanssa yhdessä vietetty joulu on erityisen arvokasta. Siinä kiteytyy joulun

todellinen merkitys – yhdessä- olo, rakkaus ja kiitollisuus siitä, että saa jakaa nämä hetket läheisten kanssa.

Elämä ja kuolema – menetykset ja nöyryys

Elämä ei ole tarjoillut Partaselle pelkästään myönteisiä kään- teitä, vaan vastaan on tullut myös vastoinkäymisiä. Monia hänen ystävistään on kuollut jo nuorena, mikä on jättänyt syvän jäljen ja tehnyt hänestä nöyrän.

– Kun näkee läheisten ihmisten kuolevan ympäriltään, sitä alkaa ajatella elämää eri taval- la. On oppinut olemaan kiitol- linen jokaisesta päivästä. Se on saanut myös pohtimaan omaa kuolevaisuuttaan.

Partanen ei kuitenkaan pel- kää kuolemaa, vaan kokee, että se on luonnollinen osa elämää. Sairastuminen sydänsairau- teen muutama vuosi sitten oli käännekohta, joka sai hiljentä- mään työtahtia ja keskittymään enemmän omaan hyvinvointiin.

– Sairastuminen herätti mi- nut. Olin aina elänyt kiireessä, mutta sen jälkeen opin, että pi- tää osata myös pysähtyä. Olen löytänyt rauhan luonnosta, ja ihan vain kotoa.

Kun Partanen pääsee kotiin pitkän työpäivän tai -reissun jälkeen, hän kaipaa hiljaisuut- ta. Yksi hänen rutiineistaan on kynttilöiden sytyttäminen. Se on tapa rauhoittua ja vetäytyä kaikesta ravintolan kiireestä.

– Kynttilän liekki on pieni, mutta sen valo ja lämpö tuovat paljon rauhaa. Siinä on jotain lohdullista, ja koska kaikis- sa töissäni olen aina ihmisten kanssa, tarvitsen välillä hetken itselleni. Siinä on jotain kaunis- ta, kun saa olla yksin hiljaisuus- dessa. Minun tarvitsee olla en- tistä enemmän yksin, rauhassa, jotta saan säilytettyä tasapai- non.

Kertoessaan elämästään Partanen toteaa lopuksi, että voisi sanoa olevansa täynnä elämästä. Se kaikki: menetyk- set, eletty monipuolinen elämä ja toteutetut unelmat...

– Ystävänä sanat *"Täynnä elämästä"* ei välttämättä viittaa väsymykseen, vaan siihen, että on saanut elää elämänsä omil- la ehdoillaan, toteuttaen unel-

Mika Partanen on löytänyt rauhan luonnosta. Rakkaimpia harrastuksia ovat laskettelu ja purjehdus. Kuvat Partasen perhealbumi.

miaan ja itseään. Se on rauhal- linen tila, jossa kokee olevansa sinut elämänsä kanssa, eikä ole suuria katumuksia tai täytty- mättömiä toiveita.

Partasen ystävän sanat voi- vat inspiroida pohtimaan, mitä me kukin haluamme omassa

elämässämme saavuttaa ja mi- ten voimme elää mahdollisim- man omannäköistämme elä- mää. Jotkut löytävät sen itsensä toteuttamisesta, toisilla se voi liittyä ihmissuhteisiin, rauhaan tai merkityksen löytämiseen arjessa. ■

KAUNEIMMAT JOULULAULUT GOES PUB -KIERTUE

Ke 18.12. Klo 19 Olutravintola Birger
To 19.12. Klo 20 Juliuksen olohuone
To 19.12. Klo 21 Pub Vanha Nalle

TULOSSA VUONNA 2025: FOLK/GOSPEL-ILTA
Hämeenlinnan kirkossa ja Terrassiravintola Birgitassa

PRO DIACONIA -mitalit myönnettiin pitkäaikaisesta diakoniatyöstä ja lähimmäisenrakkauden toteuttamisesta

Pro diaconia -mitalit on myönnetty neljälle henkilölle merkittävistä ansioista diakoniatyön edistämisessä ja lähimmäisenrakkauden toteuttamisessa. Mitali on arvokas huomionosoitus, joka myönnetään henkilöille tai yhteisöl-

le, jotka ovat erityisellä tavalla vaikuttaneet vapaaehtoistyön kautta yhteisön hyvinvointiin ja tukenet diakonian arvoja.

Tämän vuoden palkitut ovat toimineet diakoniatyön vastuunkantajina yli kymmenen vuoden ajan, ja he jatkavat edelleen aktiivista vapaaehtoisto-

mintaa. Heidän pitkäjänteinen ja sitoutunut työnsä on ollut merkittävä voimavara paikallisseurakunnan diakoniatyölle.

Mitalit myönnettiin **Auli Nummiselle, Marketta Saarelle, Martti Turuselle ja Anu Virtaselle.** ■

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta avaamassa kaupungin joulun aikaa lauantaina 30.11.

Hämeenlinnan perinteiset joulun avajaiset järjestetään tänä vuonna torilla marraskuun viimeisenä lauantaina klo 15–17. Tilaisuus on suunnattu koko perheelle, ja tarjolla on monipuolista ohjelmaa, kuten musiikkiesityk-

siä, lasten aktiviteetteja ja joulumyyjäisiä.

Kaupungin joulun avajaisiin kuuluu perinteisesti valojen sytytys keskustan joulukuu- seen, joulupukin vierailu, sekä jouluisia musiikkia. Seurakunta järjestää oman ohjelmansa osana avajaisia ja tarjoamalla kau-

punkilaisille maksuttoman joulupuuron. Seurakunta haluaa tarjota torilla mahdollisuuden hiljentymiseen ja jouluun valmistautumiseen myös hengellisessä mielessä. Tänäkin vuonna seurakunnan lyhty koristaa toria. Nyt sen suunnittelee varhaisnuorisotyö. ■

Kuva Talousneuvola

Talousneuvola auttaa ja ohjaa hädässä

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan diakoniatyö on mukana, kun Kanta-Hämeen hyvinvointialueen talousneuvonta aloitti Hämeenlinnassa. Alueelle perustettiin kolme talousneuvolaa, jotka sijaitsevat Hämeenlinnassa, Forssassa ja Riihimäellä. Hämeenlinnassa talousneuvolan toiminta keskittyy Kumppanuustalolle. Talousneuvola on avoinna kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 13–15.

Talousneuvolassa tarjotaan matalan kynnyksen talous- ja velkaneuvontaa päivystysluonteisesti, mikä tarkoittaa, että asiakkaat voivat tulla kysymään neuvoja ja keskustelemaan elämäntilanteestaan ilman ajanvarausta.

– Meillä on tärkeää, että talousneuvolaan voi tulla ilman ennakkovalmisteluja, vaikka asiat olisivat monimutkaisia, kertoo johtava diakoniatyöntekijä **Virpi Kylmälahti.**

Talousneuvolassa asiakkaan tietoja ei kirjata asiakastietojärjestelmiin, eikä asiakkuutta perusteta. Tavoitteena on, että asiakkaat uskaltavat puhua taloudellisista haasteistaan ja näkevät elämänsä kokonaisuutena.

Vaikka talousneuvolassa ei tarjota avustuksia, asiakkaille annetaan ohjausta, tukea ja neuvontaa.

– Teemme samanlaista ohjaustyötä kuin aiemminkin, mutta nyt voimme toimia yhteistyössä muiden auttajatahojen kanssa. Jos tilanne sitä vaatii, ohjaamme asiakkaan eteenpäin tarvittaviin palveluihin, Kylmälahti toteaa.

– Diakoniatyöstä on aina joku paikalla, ja olemme sitoutuneet tukemaan asiakkaita heidän elämäntilanteessaan parhaamme mukaan.

Päivystysaikana Kumppanuustalolla paikalla on useampia työntekijöitä eri toimijatahoilta, mm. sosiaalityöntekijä, velkaneuvoja, Kelan työntekijä ja diakoniatyöntekijä. ■

seurakunnan
verkkokauppa

**TERVETULOA TEKEMÄÄN
HYVÄN MIELEN OSTOKSIA!**

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan verkkokaupan kautta sinulla on mahdollisuus osoittaa tukesi heikommassa asemassa olevalle hämeenlinnalaisille.

[hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/
verkkokauppa.fi](http://hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/verkkokauppa.fi)

Kuva Shutterstock / Jaakon Samoojat

Jaakon Samoojen Syyspatikka keräsi kävijäennätyksen

Perinteinen Syyspatikka keräsi 21.–22.9. ennätysmäärän kävijöitä. Tänä vuonna patikasta päästiin nauttimaan jo 18:tta kertaa.

Partiolippukunta Jaakon Samoojat järjestää patikan vuosittain Hämeenlinnan Rengossa.

– Patikkaan osallistui tänä vuonna lähes 750 ihmistä, tapahtumajohtaja **Kristo Vartiainen** iloitsee.

Syyspatikkaan saapui osallistujia niin läheltä kuin kaukaa.

–Kävijäkyselyn mukaan kaukaisimmat patikkavieraat saapuivat Oulusta ja Kemistä, mutta tuki valtaosa oli ihan lähiseudun asukkaita.

Viikonlopun aikana nautittiin noin 700 muurinpohjaletua ja valmistettiin 400 litraa hernekeittoa. Moni hakee Syyspatikasta rauhoittumista ja luonnon rauhaa. Tähän maasto

sopii hyvin, sillä reitit kulkevat vanhoja kirkkopolkua pitkin. Sunnuntaina reiteillä oli mahdollisuus osallistua vaeltavaan jumalanpalvelukseen.

Tapahtuma järjestettiin tänä vuonna yhteistyössä Rengon Säästöpankkisäätiön, OmaSP:n, Haixin ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kanssa. ■

Kuva Hämeenlinnan kaupunki

Yläkouluikäisten Walk in -terapia siirtyi Nummen Yhtenäiskoululle

Walk in -terapia on koulun nuorisotilassa torstaisin klo 17–18. Paikalle voi tulla vapaasti ilman ajanvarausta. Henkilötietoja ei kerätä, eikä käyntejä kirjata, joten osallistuminen on täysin anonyymia.

Yhteistyössä kaupungin nuorisopalveluiden kanssa toteutettu toiminta on ollut suosittua Hämeenlinnassa – kesän jälkeen kävijöitä on ollut jo yli sata. Walk in -terapiaa järjestetään myös maanantaisin klo 16.30–19.30 Ohjaamolla (Turuntie 4, Hämeenlinna), missä terapia on suunnattu

16–30-vuotiaille ja se on osa kahvila- ja oleskeluiltaa.

Walk in -terapiassa on kysymys yksittäisestä tapaamisesta terapeutin kanssa sillä ajatuksella, että kukaan ei jää ongelmiansa kanssa yksin. Keskusteluapu on tarkoitettu missä tahansa elämäntilanteessa elävälle nuorelle tai nuorelle aikuiselle, esimerkiksi ongelmista ja kriiseistä, jotka liittyvät ihmisuhteisiin kotona, kaverisuhteisiin, yksinäisyyteen, päihteisiin, kiusaamiseen tai muihin hankaliin kokemuksiin, joista haluaa jutella aikuisen kanssa.

Walk in -terapia ei ole mielen sairauden hoitoa, mutta

siitä voi olla apua mielenterveysongelmien kanssa pärjäämiseen esimerkiksi tilanteessa, jossa odottaa pääsyä säännöllisiin tapaamisiin.

Tapaamisessa painottuvat kuulluksi tuleminen, vahvuuksien tunnistaminen, ratkaisujen rakentaminen, tukiverkoston ja omien selviytymiskeinojen löytäminen ja sen kokemuksen saaminen, että keskustelu ja puhuminen auttavat.

Walk in -terapeutit ovat vapaaehtoisia tehtävään perehdytettyjä ja koulutettuja tai koulutuksessa olevia terapeutteja. ■

uutisia kotimaasta

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**

■ Rippikoulussa on edelleen turvallista, hauskaa ja hyvä olla

Kesän 2024 rippikoulukyselyn tulosten mukaan rippikoululaisten kokemukset rippikouluista olivat jälleen erittäin positiivisia. Nuoret antoivat rippikoululle kiitettävän kouluarvosanan 9–.

Kyselyyn vastasi yhteensä 16 123 rippikoululaista. Kyseeseen vastanneista 94 prosenttia koki olonsa turvalliseksi rippikoulussa ja 93 prosenttia kertoi, että heillä oli hauskaa ja hyvää olla. Lisäksi 90 prosenttia vastaajista koki, että rippikoulussa sai olla oma itsensä, ja 88 prosenttia koki, että yhteishenki ryhmässä oli hyvä. Noin 63 prosenttia nuorista koki rippikoululla olleen myönteistä vaikutusta henkiseen hyvinvointiin ja 79 prosenttia suhtautui myönteisesti omaan tulevaisuuteen.

Kirkkohallituksen rippikoulun ja kirkon kasvatuksen kehittäjän **Mikko Wirtasen** mukaan nuoret kertoivat avoimissa vastauksissaan mahtavasta ja ainutlaatuisesta kokemuksesta, uusista ystäväistä, yhdessä nauramisesta ja uusien asioiden oppimisesta

– Ainoastaan 3–4 prosenttia nuorista oli näiden väittämien kanssa eri mieltä. Tähän joukkoon kuuluu kuitenkin melkein pari tuhatta nuorta. Heidän kohtaamiseensa ja rippikoulukokemuksensa on kiinnittävää erityistä huomiota, Wirtanen pohti.

■ Kirkon perheneuvonnassa on kohdattu yli miljoona asiakasta 80 vuoden aikana

Kirkon perheneuvonta täyttää tänä vuonna 80 vuotta. Näiden vuosikymmenten aikana kirkon perheneuvonnassa on kohdattu yli miljoona asiakasta.

Kirkon perheneuvonta on ollut merkittävä vaikutus yhteiskunnalliseen sosiaalityöhön, perheterapian kehittämiseen sekä perheasioiden sovitteluun. Tällä hetkellä perheasiain neuvottelukeskusta on 37 ympäri maata, ja niissä työskentelee yli 180 ylemmän korkeakoulututkinnon ja kolmen vuoden erityiskoulutuksen käynnyttä parisuhteen ammattilaista. Vuosittain perheneuvonnassa käy lähes 18 000 asiakasta.

Perheneuvonta syntyi sotien jälkeiseen aikaan, jolloin taistelutantereet olivat siirtyneet koteihin. Avioerojen määrä kolminkertaistui sotien edeltävästä ajasta. Kotiin palanneet miehet olivat muuttuneet ja etäisyys ja riitely parien välillä kasvoi. Tähän tilanteeseen kirkon perheneuvonnassa alettiin antaa keskusteluapua. Ulkopuolinen, puolueeton keskustelija auttoi pareja kuulemaan toisiaan paremmin. Vaikka eroja tuli, asioista pystyttiin keskustelemaan.

■ Jouluradio ja Sanoma aloittivat yhteistyön

Jouluradio ja Sanoma Media Finland Oy ovat solmineet kaksivuotisen kumppanuussopimuksen. Kumppanuudella vahvistetaan Jouluradion teknistä ja taloudellista pohjaa sekä lisätään kanavan näkyvyyttä. Jouluradio jatkaa edelleen itsenäisenä brändinä ja voittoa tavoittelemattomana pelkästään joulumusiikkiin keskittyvänä kanavana.

Evangelis-luterilaisen kirkon seurakuntien kustantama joulumusiikkimedia oli viime joulukuussa Suomen neljänneksi kuunnelluin radiokanava. Jouluradion FM-taajuuksien kuuluvuusalueilla asuu 4,4 miljoonaa kuuntelijaa.

Jouluradion vastaava tuottaja **Katri Ketola** kertoo, että kirkollisverovaroiden vähetessä Jouluradio on joutunut pohtimaan uusia ansaintakeinoja.

– Olemme etsineet uusia yhteistyökumppaneita ja tapoja rahoittaa Jouluradiota. Jouluradio saa nyt tuekseen ison medialalon.

Lähde: Evl.fi

lähetystyössä

UNELMAT TOTEUTUVAT, SUUNNITELMAT EIVÄT

Kun Nepalín uusi maajohtaja Lotta Gammelín lähti ensimmäiselle työmatkalleen tammikuussa, mukaan sai pakata villapaidan ja -sukat. Keväällä puut puhkesivat kukkaan, ja nyt, syksyn taittuessa talveksi, Lotta kirjoittaa aamukahvin ääreltä uudesta kodistaan Kathmandussa.

Ulkomaantyöhön siirtyminen on ollut pitkään toiveeni ja iloitsen siitä, että se on nyt toteutunut, vaikkakin eri muodossa ja eri paikassa kuin itse olisin kuvitellut. Viime kuukausina elämässä tapahtuneiden muutosten keskellä olen usein ajatellut Anna-Maija Raittilán sanoja: ”Unelmat toteutuvat, suunnitelmat eivät.” Lähtöön sekoittui paitsi iloa myös haikeutta, sillä puolisoni Tuomo ja porokoiramme Guovssu jäivät asumaan kotiimme Itä-Helsinkiin. Heitä kaipaamaan. Onneksi nettiyhteys on hyvä ja yhteydenpito helppoa.

Olen viihtynyt Nepalissa hyvin. Ihmiset ovat ystävällisiä ja avuliaita ja oloni on tullut nopeasti kotoiseksi. Erityistä iloa minulle ovat tuoneet koirat, joita rakastan, muitakin kuin Suomen kodissa odottavaa omaa koiraani. Nepalissa koirista pidetään paljon, ihmisillä on niitä sekä lemmikkeinä että vahteina. Kaduilla asustaa niin kutsuttuja yhteisökoiria, joista naapuruston ihmiset jossain määrin huolehtivat, niille annetaan ruokaa ja vettä, mutta toki katukoiran elämä on myös kovaa.

Koen hyvin merkitykselliseksi, että saan työskennellä lähellä kumppaneitamme ja niitä ihmisiä, joiden ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia työmme yhdessä heidän kanssaan edistää. Nepal on yksi Aasian köyhimpiä maita ja eriarvoisuus on täällä suurta. Lähetysseuran työ Nepalissa palvelee kaikkein haavoittuvaisimmissa olosuhteissa eläviä ihmisiä, erityisesti heitä, joita ilmastonmuutos koettelee kovimmin, vammaisia henkilöitä ja ihmisiä, jotka kamppailevat mielenterveyden ongelmien kanssa. Pyrimme kaikessa työssä siihen, että ihmisten oma toimijuus vahvistuisi ja yhteisöt, joissa he elävät, ottaisivat vastuun työstä.

Toivotan teille kaikille hyvää ja siunattua joulun odotusta!

Lotta Gammelín
Nepalín maajohtaja

Nepal jätti pysyvän jäljen Virtasten SYDÄMEEN

– Nepal antoi meille enemmän kuin osasimme odottaa, kertoo hämeenlinnalainen **Ulla Virtanen** muistellessaan aikaa, jonka hän vietti miehensä **Klaus Virtasen** kanssa Katmandussa.

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN** KUVAT **VIRTASTEN KOTIALBUMI**

Klaus Virtanen työskenteli suomalaisessa metsäprojektissa, joka toi kestävää metsäteknologiaa Nepaliin. Ullalle Nepalista tuli toinen koti, jossa he asuivat kolmesti Klausin työn vuoksi.

Klausin työprojekti keskittyi kestävään metsäteknologiaan, joka helpotti merkittävästi paikallisten elämää.

Yhteistyössä paikallisten puuseppien kanssa kehitettiin tehokas vesuri, joka on edelleen käytössä Nepalissa.

– Paikallisilla naisilla oli tapana käyttää riisin niittoon tarkoitettuja sirppejä puiden kaatamiseen, mutta se oli sekä

hidasta että vaarallista, Ulla selittää. Suomalaisvaikutteinen vesuri paransi erityisesti kyllien naisten arkea, sillä puun hankinta helpottui ja muuttui turvallisemmaksi.

– On hienoa ajatella, että suomalaisella osaamisella on ollut näin konkreettinen vaikutus Nepalín kylissä.

Katmandu – kaaoksen ja rauhan keskellä

Virtaset asuivat Katmandussa, missä heidän kotinsa sijaitsi kuninkaanlinnan ja poliisilaitoksen läheisyydessä.

– Vaikka kaupungissa oli usein sähkökatkoksia, meidän

alueellamme sähkö pysyi yleensä päällä, Ulla muistelee.

Heidän arkeaan helpotti paikallinen henkilökunta, johon kuului kokki, siivooja ja puutarhuri. Ulla kertoo erityisellä lämmöllä puutarhastaan, joka tuotti runsaasti tuoreita vihanneksia ja makeita pomeloita.

Suomalaisella yhteisöllä oli suuri merkitys elämässä Nepalissa. Ulla ystävystyi erityisesti **Riitta Varhomaan** kanssa, jonka kanssa he tekivät pitkiä kävelyretkiä ympäri Katmandua.

– Noin 10 kilometrin lenkit kaupungin läpi olivat paitasi hyvää kuntoilua myös keino tutustua paremmin ympäristöömmä, hän kertoo.

Unohtumattomat joulut Nepalissa

Ensimmäinen joulukuukokemus oli unohtumaton.

– Klaus toimi joulupukkina suomalaisperheille, mutta meillä ei ollut naamaria, Ulla naurahtaa. Ratkaisu löytyi sukahousuista, joilla Klaus peitti kasvonsa, ja pumpuli sekä tekoparta täydensivät asun. Joulukuukokemus toimi vuorilta löydetty kolmineulainen mänty, ja illallisella nautittiin kokin valmistamaa villisian kinkkua.

– Joulupäivänä osallistuimme kansainväliseen jouluhartauteen, jossa kirkonlähettiläs saapui Pakistanista tuomaan

joulun sanomaa. Lauoimme joululauluja hartaasti, mutta hetken tunnelma rikkoutui, kun kadulla kulkeva torvisoittokunta soitti Lambadaa – se oli yksi aikansa suurimpia hittejä! Myöhemmin saimme suomalaisen joulusaunan Rautiaisen perheessä, jotka olivat rakentaneet perinteisen suomalaisen saunan taloonsa.

Vaikka joulunvietto Nepalissa oli lämminhenkistä, koti-ikävä Suomeen jäi kalvamaan.

– Erityisesti ajattelin lapsiamme ja äitiäni, ja yhteydenpito kotiin oli hankalaa. Kirjeet matkasivat viikkoja, Ulla kertoo.

Toisen joulun aikaan perhelensi Suomeen, mutta matka sai

surullisen käänteeseen, kun Ullan äiti menehtyi. Paluu Nepaliin oli raskas, mutta Klausin työn jatkaminen toi lohtua vaikeina aikoina.

Elämää keskellä vallankaappausta

Kolmannella kerralla Katmandussa tilanne alkoi kärjistyä poliittisesti.

– Vallankaappaus oli käynnissä, ja kadut täyttyivät mellaakoista, Ulla kertoo.

Poliiseja hirtettiin lyhtypylväisiin, ja ulkonaliikkumiskielto rajoitti elämää merkittävästi. Ulla ja Klaus olivat valmiita pakenemaan, jos tilanne olisi es-

kaloitunut.

Vaikka poliittinen tilanne toi haasteita, rauhallisina aikoina Nepal oli miellyttävä paikka asua.

– Vuorten rhododendronit kukkivat helmikuussa upeissa väreissä, ja lumihuiput loistivat taustalla. Se näky jäi mieleen.

Nepalilaiset maut ja suomalainen sauna

Nepalilainen ruoka muistutti intialaista, ja riisi sekä linssimuhennos kuuluivat päivittäiseen ruokavalioon. Suomalaisia makuja kaivattiin, ja Ulla muistaa erityisesti erään aamun, kun kaurapuuro maistui oudolta.

– Selvisi, että kaura oli käsi-

telty DDT:llä tuholaisten estämiseksi, hän kertoo kauhistuneena.

Vaikka monet asiat olivat erilaisia, suomalainen yhteisöllisyys auttoi kotiutumaan Nepaliin.

Maa jätti pysyvän jäljen Ullan ja Klausin elämään.

– Nepal avasi meille ikkunan rikkaaseen kulttuuriin ja ainutlaatuisiin kokemuksiin, Ulla kertoo.

– Sieltä jäi lämpimiä muistoja, joita kannan sydämessäni yhä tänäkin päivänä. ■

Raimo Helander kertoo saaneensa oppia kokeneilta hautausalan toimijoilta. – Tieto, luontevuus ja ammattimaisuus ovat tärkeitä tekijöitä asiakkaiden kohtaamisessa.

JÄÄHYVÄISTEN AIKA

Hautauspalvelut kohtaavat hienotunteisesti ja ammattimaisesti sekä vainajat että heidän omaisensa.

TEKSTI RIITTA-SISKO KEINONEN KUVAT MARIKA LJÄS

Kun omainen kuolee, on hautajaisien järjestämiseksi hoidettava lukemattomia käytännön asioita, tehtävä pieniä ja suuria ratkaisuja. Hautauspalvelu Kailan toimitusjohtaja **Raimo Helander** tietää, että samalla, kun hautaustoimistossa keskitytään konkreettisiin asioihin, asiakas on todennäköisesti surun vallassa. Ja surua jokainen käsittelee omalla tavallaan.

– Asiakas voi olla jopa shokissa, mutta suomalainen ei näytä tunteitaan. Ihmiset pyrkivät kokoamaan itsensä, ja autamme heitä siinä palvelemalla hienotunteisesti ja asiallisesti.

Alalla työskentelevät ovat tekemisissä kuoleman kanssa päivittäin, eikä omiakaan tunteita voi täysin hallita. Jotkut kuolemat on helpompi hyväksyä, kuin toiset.

– Oman käden kautta menneet nuoret surettavat. Olisipa voinut mennä toisin. Mitä olisi voinut olla, Helander sanoo.

Yllättävää kyllä, hänen mukaansa asiakkailla ei olekaan välttämättä pitkää listaa kysymyksiä. Varsinkin ensimmäistä kertaa omaisen hautaamisesta hoitava ei tiedä, mitä kysyä. Tai sitten tiedon sirpaleita on liikaakin, mikä myös aiheuttaa epävarmuutta.

– Pyrimme kartoittamaan tilannetta ja tarjoamaan tietoa sopivassa paketissa helpottamaan ratkaisujen tekemistä.

Osaamista neljässä polvessa

Raimo Helander perusti vaimonsa **Elina Kailan** kanssa Hautauspalvelu Kailan vuonna 1991 Hautakiviveistämö Matti Kailan yhteyteen.

– Se oli luonteva ratkaisu, sillä Kailan suku on toiminut hautausalalla ja veistänyt hautakiviä keskeytyksettä viime vuosituhannen alusta saakka.

Jo neljä sukupolvea on rakentanut perinteitä ja kartuttanut osaamista kivilajeista, muodoista, viimeistelyistä, tekstityksistä ja koristeista.

Arkuissa ja uurnissa on nähtävillä kaksi kehityssuuntaa: ekologisuus ja yksilöllisyys.

– Nykyään kaikki materiaalit ovat pääosin maatuivia: puut, käsittelyt ja luonnonmateriaaliset kankaat. Ja jos mallistoista ei löydy sopivaa, voidaan mittailauksena toteuttaa monenlaisia toiveita ja käyttää myös asiakkaan materiaaleja esimerkiksi kangasverhoiluissa. Jos haluaa, arkun saa vaikka kerhon väreissä, Helander hymyilee.

Arkun kansi suljetaan perinteisesti metallisilla risteillä.

Tunnustukseton voi valita lehväkuvion. Kristinuskon tunnetuin symboli risti sekä rauhaa, sovintoa, jumalallisia viestejä ja Pyhää Henkeä symboloiva lintu ovat halutuimpia koristeita arkuissa, uurnissa, hautakivissä ja -laatoissa.

Hautajaiset ovat ihmissuhteen käsittelyä, vaikka toinen osapuoli onkin jo mennyt.

Arkun ja uurnan voi myös tehdä itse, kunhan pysyy sallituissa mitoissa ja ne täyttävät laatu- ja kestävyysvaatimukset. Hautakivenä on mahdollista käyttää omaa kiveä. Arkkuun voi laittaa mukaan maatuivia esineitä. Yleisimmin vainajan

arkkuun lasketaan nalle, valokuvia, kirje tai kukkanen.

Viimeinen leposija

Perinteinen tapa on haudata vainaja arkussa, mutta tuhkauset yleistyvät edelleen koko maassa nopeasti.

– Hämeenlinnassa ainakin 80 prosenttia vainajista tuhkataan, Helander kertoo.

Tuhkausta varten vainajalle on joka tapauksessa hankittava arkku. Tuhka haudataan joko uurnassa tai ilman uurnaa. Muistolehtoon vainajan tuhka kätetään ilman uurnaa seurakunnan toimesta. Muistolehdoissa on yhteisiä muistelu-paikkoja, joihin voidaan halutessa laittaa vainajan tiedoilla varustettu laatta. Eri hautausmailla on erilaisia ohjeistuksia muistolaatoista. Seurakunnasta voi hankkia myös pelkästään uurnille tarkoitetun oman hautapaikan, jolle saa myös kiven.

Osa haluaa ripotella tuhkan vainajalle tärkeälle paikalle tai veteen.

– Tuhkan ripotteluun täytyy esittää kiinteistörekisteriselvitys tai maanomistajan lupa sekä toimittaa lupa seurakunnalle.

Helander kuitenkin muistuttaa, että matkaan voi tulla mutkia. Moni ei esimerkiksi tiedä, että tuhkaa ei saa jakaa eri paikkoihin.

– Suosittelen vakavasti har-kitsemaan, onko hyvä ajatus haudata tai ripotella tuhkat esimerkiksi kesämökille, sillä jälkipolvet eivät ehkä pysty tai halua pitää mökkiä ja omistajan vaihdos voi olla hankala asia haudan hoitamisen näkökulmasta.

Suomessa ei ole myöskään luvallista säilyttää vainajan tuhkaa astiassa kirjahyllyssä tai takan reunuksella, sillä lain mukaan on tiedettävä vainajan pysyvä hautapaikka.

– Toisaalta tämä tapa ei ehkä istukaan meille suomalaisille kovin hyvin. Haluamme maan poveen.

Kallista ja turhaako?

Silloin tällöin törmää mielipiteeseen, että hautaaminen arkkui-neen ja muistelupaikkoineen on turhaa. Kuivat luut eivät kaipa enää mitään. Helanderilla on tästä oma kokemuksena.

– On helppo sanoa, että sillä ei ole mitään väliä, mutta kun kyseessä onkin oma äiti, isä tai lapsi, ei olekaan enää sama, millainen viimeinen leposija valitaan. Kyllä omasta läheisestä pidetään huoli. Hautajaiset ovat

ihmissuhteen käsittelyä, vaikka toinen osapuoli onkin jo mennyt.

– Mistä tuo näkemys sitten kumpuaa, olisiko kuoleman pelosta ja siitä että halutaan näyttää kovaa naamaa sen edessä, Helander pohtii.

Hän myös muistuttaa, että vaikka olisi varannut hautapaikan, ei siihen ole pakko laittaa nimeä. Ja toisaalta muistokiven tai -laatan voi laittaa koska tahansa. Eikä olekaan tavatonta, että alun perin on haluttu, että tuhka kätketään anonyymisti muistolehtoon, mutta myöhemmin on hankittu muistolaatta.

Sanon asiakkaille, että kävelkää hautausmaalla ja katselkaa kiviä. Ei ole mitään kiirettä.

– Sanon asiakkaille, että kävelkää hautausmaalla ja katselkaa kiviä. Ei ole mitään kiirettä. Perunkirjaan voi panna kivivaruksen, ja ihan rauhassa miettiä ja suunnitella. Kuoleman ja hautajaisten aikaan on paljon asioita, joita on surun keskellä jaksettava hoitaa aikataulussa. Muistokiven valinta antaa mahdollisuuden asettua vielä kerran rauhassa asian äärelle.

Moni varmasti laskee kuluja mielessään ja hautajaiset ovat luonnollisesti myös kustannuskysymys, mutta Helanderin mukaan pienelläkin budjetilla saa kauniit hautajaiset.

– Olen aina sanonut, että hautajaisten vuoksi ei kannata lainaa ottaa. Mennään budjetin mukaan ja maksujärjestelyjä voi aina tehdä.

Jäähyväiset arkun äärellä

Hautauspalvelu hakee vainajan sairaalasta arkulla. Hautauspalvelun henkilökunta siistii vainajan ja asettaa hänet arkuun. Hänelle puetaan joko kuolinpaita ja -sukat tai omaisten tuomat vainajan omat vaatteet.

– Hiukset harjataan, emme kuitenkaan ehosta vainajia. Myös omaiset voivat pukea ja siistiä vainajan sairaalan tiloissa. Se on harvinaista, mutta ei tavatonta.

Raimo Helander kertoo, että noin puolet omaisista haluaa katsoa vainajaa vielä arkussa. Hautauspalvelun henkilöstö antaa tällöin rauhan viimeisille jäähyväisille. Jotkut ottavat valokuvia muistoksi. Luterilaisissa hautajaisissa arkku on suljettuna, ortodoksisessa perinteessä avoinna.

– Näitä kannattaa kuitenkin miettiä – minkälaisena haluaa läheisensä muistaa. Ja yhden asian suhteen olen hyvin tosissani: lasta ei pidä vaatia katsomaan vainajaa. Jos yhtään vaikuttaa siltä, että lapsi kokee tilanteen hämmäntäväksi, ei häntä pitäisi taivutella. On vihonviimeinen asia, jos lapsen jää pelko omaisen näkemisestä kuolleena.

Sairaalasta vainaja siirretään kappeliin, minne omaiset eivät pääse, sillä siellä on muitakin vainajia.

Helander pitää epäkohtana sitä, että yksityisissä palvelutaloissa ei ole paikkaa säilyttää vainajaa edes lyhyttä aikaa. Vainaja ajetaan tällöin parikuljetuksella sairaalaan, missä lääkäri käy toteamassa henkilön kuolleeksi.

– Olisi paljon kauniimpaa, jos sekä omaiset että henkilökunta voisivat jättää jäähyväisensä palvelutalossa, ja voisimme käydä sieltä hake-massa vainajan arkulla.

– On hyvin tärkeä arvo, että vainajaa käsitel-lään arvokkaasti, Raimo Helander painottaa. ■

PALJONKO HAUTAAMINEN MAKSAA?

TEKSTI REETTA LAAKSONEN

Jokaisella on oikeus tulla haudatuksi oman kotikuntan-sa seurakunnan ylläpitämälle hautausmaalle. Tämä kos-kee myös kirkkoon kuulumattomia vainajia, sillä kirkon hautausmaat toimivat yleisinä hautausmaina. Hämeen-linnan kaupungin alueella on yhdeksän hautausmaata, joista vastaa Hämeenlinnan seurakuntayhtymä.

Kirkkolain mukaan seurakuntien tulee kattaa hautauk-sesta koituvat kustannukset maksutuotoilla ja valtion-rahoituksella. Voittoa ei saa tehdä, eikä kirkollisveroja käytetä hautausmaiden ylläpitämiseen tai hautaustoi-men palveluihin. Usein hautaushinnat ovat edullisem-mat paikkakuntalaisille kuin muualta tuleville vainajille.

Hämeenlinnassa yhteinen kirkkovaltuusto päättää vuosittain haudoista perittävistä maksuista. Syksyl-lä yhteinen kirkkovaltuusto tarkasti hautaustoimen hinnaston yleisen kustannustason nousun myötä. Hintoihin voivat vuosittain vaikuttaa myös erilaiset hautausmailla, krematoriossa tai kylmätiloissa tehtä-vät uudistukset tai korjaukset.

Mitä hautaus maksaa Hämeenlinnassa?

Hinnat 1.1.2025 alkaen hämeenlinnalaisille.

HAUTAPAIKKA

Arkkuhautapaikka (30 vuodeksi)	180–530 €
Urnahautapaikka	125–180 €
Urnapaikka muistolehtoon	65 €

HAUTAUSPALVELUT

Arkkuhautaus	600 €
Urnahautaus	130 €
Muistolehto	85 €

TUHKAUSPALVELUT

Tuhkausmaksu	250 €
Uurnan pakkaus- ja postituskulut	65 €

VAINAJAN SÄILYTYS KYLMIÖSSÄ

maksuton 1 kk, sen jälkeen 14 €/vrk

KIVITYÖT

Muistolehdon nimilaatta	70 €
Henkilötyötunti	60 €
Konetyötunti	110 €

Jos vainaja on alle 1-vuotias tai kuolleena syntynyt lapsi, peritään vain hautapaikkamaksu.

Hautapaikan ja hautapalvelujen lisäksi omaisten valitsema hautaustoimisto perii maksun omista palveluistaan kuten vainajan kuljetuksesta, arkusta ja/tai urnasta, hautakivestä tai muistomerkestä.

Pappi siunaa vainajan hautaan. Siunaustilaisuus seurakunnan tiloissa kuten kappelissa, on ilmaista seurakunnan jäsenille.

Myös kirkkoon kuulumattoman hautaus voidaan järjestää seurakunnan tiloissa. Ilman siunausta toimitettavat hautaustilaisuudet pidetään tavalli-simmin Vuorentaan pienessä kappelissa. Vuorentaan hautausmaalla on omat alueensa islaminuskaisille sekä tunnustuksettomille.

Tarkemmat hintatiedot löydät verkkosivuilta www.hameenlinnanseurakunnat.fi

Arkkujen ja uurnien suunnittelussa korostuu ekologisuus. Valmistusmateriaalit ovat pääosin maatuivia. Hautakivien ja -laattojen koristeissa toistuvat vahvat symbolit, joista risti ja lintu ovat suosituimmat.

MUSIIKKIDRAAMA VIA CRUCIS

*vie hämeenlinnalaiset keskelle
pääsiäisen tapahtumia*

Pitkäperjantai on tulevan kevään kohokohta, kertovat ohjaaja Arto Myllärinen ja tuottaja Hanna-Leena Henriksson.

TEKSTIJA **REETTA LAAKSONEN**

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta järjestää ensimmäistä kertaa *Via Crucis – Ristin tie* -pääsiäisnäytelmän, joka kuvaa Jeesuksen elämän viimeisiä vaiheita.

–Kaikkia kiinnostaa luonnollisesti kuka näyttelee Jeesusta, vaikka meidän mielestämme tärkein asia Ristin tiellä on rakkauden sanoma, hymyilee ohjaaja **Arto Myllärinen**.

Nyt näyttelijät voidaan kuitenkin paljastaa. Mukana on monia hämeenlinnalaisille tuttuja kasvoja: Jeesuksena nähdään näyttelijä ja muusikko **Aleksi Aromaa** ja Pietaria esittää Voice of Finland -voittaja **Kalle Virtanen**. Maria Magdalenaksi muuntautuu **Maiju-Riina Huttunen**, Juudasta esittää Rajaton-yhtyeen **Hannu Lepola** ja Pontius Pilatus on kaikille hämeenlinnalaisille tuttu **Miikka J. Anttila**.

Katunäytelmä on erilainen tapa tuoda esiin pääsiäisen sanomaa. Jokaisella on vapaus tulkita ja pohtia asioita itse, sillä emme selitä pääsiäisen tapahtumia yleisölle.

Katunäytelmä alkaa Eino Leinon puistosta, jossa esitetään viimeinen ehtoollinen. Kulkue jatkaa matkaa Aleksis Kiven puistoon, Getsemaneen. Aleksis Kiven puistoon saapuu myös Juudas sotilaineen. Kuorot ja orkesterit luovat

Pitkäperjantain vaeltava katunäytelmä ja roolihaamot vaativat näyttelijöiltä pitkää valmistautumista. Kuvassa vasemmalta: ohjaaja Arto Myllärinen, Kalle Virtanen (Pietari), Maiju-Riina Huttunen (Maria Magdalena), Miikka J. Anttila (Pontius Pilatus), Aleksi Aromaa (Jeesus) ja tuottaja Hanna-Leena Henriksson.

kulkueeseen ainutlaatuista tunnelmaa. Hallituskadun ja Sibeliuskadun kulmassa sijaitsee Kaifaksen ja Raatihuoneella Pontius Pilatuksen palatsi. Jeesus ristiinnaulitaan keskellä toria, jonne yleisö mahtuu hyvin seuraamaan tapahtumia.

– Katunäytelmä on erilainen tapa tuoda esiin pääsiäisen sanomaa. Jokaisella on vapaus tulkita ja pohtia asioita itse, sillä emme selitä pääsiäisen tapahtumia yleisölle, kuvailee tuottaja **Hanna-Leena Henriksson** Hämeenlinna-Vanajan seurakunnasta.

Jokainen etappi sisältää kohtauksen, joka toimii myös itsenäisinä osina. Yleisöllä on mahdollisuus kävellä näytelmäkulkueen mukana, tai tulla katsomaan vain haluamansa kohta.

– Tämä on suuri yhteinen ponnistus koko seurakunnalta ja tarvitsemme paljon vapaaehtoisia toteuttamaan näytelmää. Osaamista ei vaadita, vaan kaikille vapaaehtoisille löytyy varmasti sopiva tehtävä, Henriksson lupaa. ■

TULE MUKAAN TEKIJÄKSI!

Voit ilmoittautua mukaan tekemään Via Crucista osoitteessa www.viacrucis2025.fi tai ottamalla yhteyttä tuottaja Hanna-Leena Henrikssoiniin: hanna-leena.henriksson@evl.fi, p. 040 804 9393. Vapaaehtoisille järjestetään rekrytointitilaisuuksia, joissa kerrotaan näytelmästä ja voi halutessaan ilmoittautua vapaaehtoiseksi.

**SEURAAVA REKRYTOINTITILAISUUS
LA 11.1. KLO 15–17
POLTINAHON SEURAKUNTATALOLLA.**

Lyhty saapuu torille koko joulun ajaksi

Seurakunnan perinteinen joululyhty Hämeenlinnan torille toteutuu tänäkin vuonna. Lyhtyä rakennetaan jo perjantaina 29.11, mutta varsinainen avaus on vasta seuraavana päivänä kaupungin joulu-navauksen yhteydessä.

Tänä vuonna lyhdyn sisältö keskittyy kertomuksiin, joissa tutkiskellaan erilaisissa elämäntilanteissa olevien ihmisten odotuksia jouluun liittyen, valmistautumista juhla-kauteen, haasteita joulun onnistu-

miselle sekä mietitään, miten joulun kristillinen sanoma liittyy osaksi 2020-lukua. tarinat ovat jatkokertomuksia, joita päivitetään lyhtyyn viikoittain adventtipyhien aikana. Ennen joulua lyhdyn luona kannattaa poiketa useampaan kertaan aistimassa joulun juhlan lähestymistä.

Jos torille kulkeminen on haastavaa tai kiireet eivät anna myöden vierailulle, löytyvät jatkokertomukset myös pienellä viiveellä seurakunnan nettisivuilta. ■

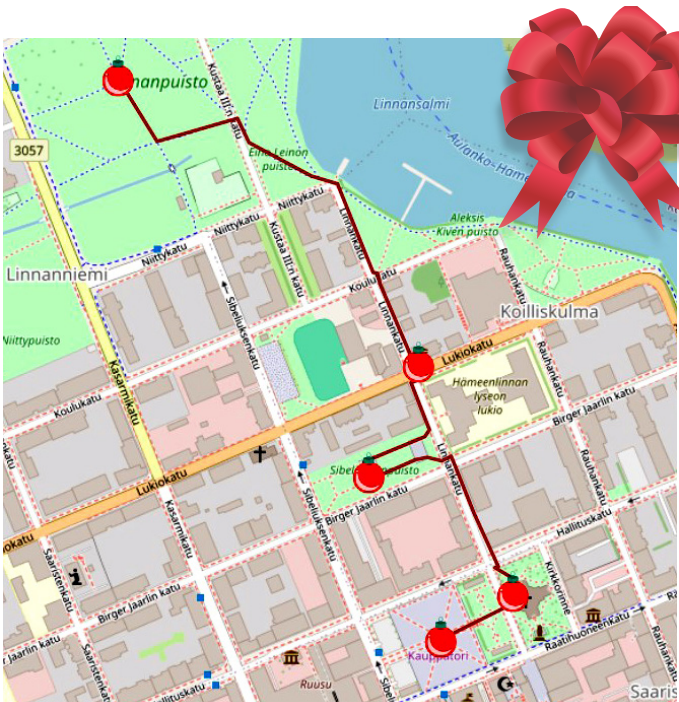
Joululyhdyn on rakentanut Kaskenkaatajat-partiolippukunta syksyllä 2019 tilauksesta seurakunnalle ja siitä lähtien lyhty on tuonut jouluiloa hämeenlinnalaisille.

TERVETULOA TUNNELMALLISELLE JOULULAULUVAELLUK- SELLE HÄMEENLINNAN KESKUSTAAN!

Lähde mukaan kokemaan joulun tunnelmaa keskustassa ja anna kiireiden unohtua. Joululauluvaellus on tunnelmallinen kokemus, joka yhdistää tutut paikat, musiikin ja joulun koskettavan sanoman. Voit kävellä vaelluksen milloin vain. Pienellä pyhiinvaelluksella pysähdytään nauttimaan joululauluista, katkelmista sekä Hämeenlinnan kaupungin historiallisista paikoista.

PÄIVÄMÄÄRÄ: alkaen 1.12.
LÄHTÖ: Hämeenlinnan torin lyhty
PÄÄTEPISTE: Hämeen Linna
Kulku kilometreissä n. 2 km.

Jouluvaellus toimii CityNomadi-mobiilisovelluksen avulla, joka ohjaa kulkuasi läpi vaelluksen. Suosittelemme käyttämään kuulokkeita, jotta elämys olisi täydellinen. Joululauluvaelluksen ja tarkemmat ohjeet löydät osoitteesta www.pyhiinvaellushameenlinna.fi tai CityNomadi-sovelluksesta hakemalla: Joululauluvaellus.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta tarjoaa Jouluradion sinunkin vastaanottimeesi.

Hämeenlinnassa Jouluradio kuuluu taajuudella 101,3 MHz ja kaapelitalouksissa 95,00 MHz (ELISA).

Jouluradio soi myös RadioPlayerissa ja Suplassa!

Jouluradion pääkanava on sekoitus perinteisiä joululauluja, yllättäviä tulkintoja sekä ihan uutta joulumusiikkia. Radiotaajuuksilla ja kaapelissa lähetettävän ohjelman lisäksi verkossa voi kuunnella yhdeksää muuta monimuotoista joulukanavaa.

Klikkaa itsesi kuulolle www.jouluradio.fi

Glögin tuoksu tuo joulun lähemmäksi

Helppo mausteinen glögi on Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan viestintätiimin suosikki.

OTA
JOULUINENResepti
talteen

Glögi kuuluu jouluun kuin kynttilät talvi-iltaan. Tämä sesonkijuoma on lämmittänyt suomalaisia jo vuosikymmeniä – mutta tiesitkö, että alun perin glögi oli yläluokan herkku, joka saapui Suomeen Ruotsista 1900-luvun alussa? Vasta 1960-luvulla se levisi kansan suosikiksi, ja tänä päivänä sen mausteinen tuoksu kuuluu jokaiseen jouluun.

Parhaat glöginit syntyvät alusta alkaen itse tehden. Glögipohjaksi sopii hyvin viinimarjamehu, johon lisätään jouluisia mausteita, kuten kanelia, neilikkaa ja kardemummaa. Kiehauta rauhassa, siivilöi mausteet ja lisää halutessasi punaviiniä tai tilkka konjakkia – tässä vaiheessa pelkkä kuumennus riittää, jotta maut säilyvät.

Jos kaipaat uutta makua, kokeile rosmariinia, tähtianista tai jopa ripaus chiliä tuomaan juomaan pientä potkua. Mantelit ja rusinat kruunaavat glögin, mutta mukaan voi kokeilla myös karpaloita tai pähkinöitä.

AINEKSET

- 3 dl viinimarjamehua
- 2 dl sokeria
- 5 dl vettä
- kanelitanko
- pala kuivattua inkivääriä
- 1 rkl kardemumman siemeniä
- 1 rkl mausteneilikoita

LASEIHIN

- kuorittuja manteleita
- rusinoita

VALMISTUSOHJE

- Mittaa mehu, vesi, sokeri ja mausteet kattilaan.
- Keitä hiljalleen noin 15 minuuttia.
- Siivilöi mausteet mehusta.
- Kuumenna mehu. Lämmitä, älä keitä.
- Kaada mausteinen glögi lasihin rusinoiden ja mantelien päälle.
- Tarjoa glögi kuumana.

Perheneuvonnan arkea

Perheneuvonnassa ollaan elämäntarinoiden äärellä

Perheneuvonta täyttää tänä vuonna 50 vuotta. Sen kunniaksi Kotikirkko-lehdessä julkaistaan kolmiosainen kirjoitussarja Perheneuvonnan arjesta.

Viime aikoina julkisuudessa on keskusteltu paljon kuvitelmien ja tosiasioiden eroista. Viimeisimpänä tätä eroa on mietitty entisestään pääministeri Sanna Marinista kertovan audiodraaman ja Yhdysvaltain presidenttiehdokas Donald Trumpista kertovan elokuvan kohdalla. Ovatko ne tarinat, joista näissä draamoissa kerrotaan totta vai tarua? Yleisesti ollaan sitä mieltä, että niissä on oikeita henkilöitä, tapahtumia ja aiheita, mutta sa-

malla niissä on myös tulkintoja, keksittyjä vuorosanoja ja kohdauksia, jotka lisäävät tarinan kiinnostavuutta. Ne kertovat päähenkilöistään jotain, mutta eivät koko totuutta.

Perheneuvonnassa, niin perheneuvojan vastaanotolla kuin vaikkapa eroryhmässä tai psykodraamaryhmässä, kerrotaan ja kuullaan monia tarinoita osanottajien elämästä. Näissä kertomuksissa on paljon totta, todellisia tapahtumia ja oikeita ihmisiä. Samalla niissä voi olla myös tulkintoja, jotka itse olem-

me luoneet tai toiset ovat niistä meille tarjonneet totuutena. Ihmisen tarina itsestä syntyy ja kehittyy suhteessa toisiin ihmisiin ja elämän kokemuksiin.

Yksi hyvin usein kuultu elämäntarinan osa perheneuvonnan asiakastapaamisessa tai ryhmässä on kokemus epäonnistumisesta ja kelpaamattomuudesta. Tarina, jossa kerrotaan monista vastoinkäymisistä ja harmeista pitkin elämänmatkaa. Lapsuudesta lähtien tarinaan voivat kuulua toteamukset, että ei sinusta mitään tule, ja kokemus, että en ole hyvä oikein missään. Tarinassa ei monestikaan ole kohtia lohdutuksi, nähdäksi ja kuulluksi tulemisesta. Ei ole ollenkaan ihme, että tällainen tarina voi saada meidän mielessämme niin suuren roolin, että koko elämä tuntuu epäonnistuneen. On tärkeää, että tämä kokemus tulee kuulluksi ja otetuksi todesta. Vastoinkäymiset ja sivuutetut tulemisen kokemukset eivät ole kuvitelmia. Ne ovat totta, ja

niiden seurauksena tullut kokemus omasta arvottomuudesta on peittänyt alleen elämäntarinan muita osia.

Kelpaamattomuuden ja arvottomuuden kokemus ei ole kenenkään ihmisen kohdalla koko kuva hänestä ja hänen elämästään. Perheneuvojan luona tai hyvässä ja turvallisessa ryhmässä on mahdollista vähän kerrallaan etsiä ja löytää niitä elämäntarinan aineksia, jotka ovat jääneet piiloon. Asioita, tapahtumia ja ihmisiä, joihin liittyy

hyviä ja onnellisia hetkiä. Niitä, jotka vahvistavat kokemusta siitä, että minä selviän ja olen ainutlaatuisen arvokas. Jokaisen ihmisen kohdalla elämäntarina on erilainen ja ainutkertainen. Yhteistä niille on kuitenkin se, että ne sisältävät huonosti meneviä asioita ja onnistumisia, surua ja iloa sekä menetyksiä että saavutuksia. ■

Timo Korpinen

Perheasiain neuvottelu-
keskuksen johtaja

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

YHTEYSTIEDOT JA AJANVARAUS:

niina.virtanen@evl.fi

p. 040 804 9340
Ajanvaraus puhelimitse
arkisin klo 9–12.

Sibeliuksenkatu 5, 3. krs.
13100 Hämeenlinna

ONNI-KARHUN OMA PALSTA

MOI KAIKKI!

Mä oon Onni-karhu ja tää on mun ikioma palsta.

Tiedätkö, mikä juhla on pian tulossa? Mä tiedän, että se on joulul! Tiedän myös, minkä vuoksi sitä juhlitaan, koska mun vanhemmat kertoivat mulle. Joulul on Jeesuksen syntymäpäivä ja siksi se on kirkossa tosi tärkeä ja iso juhla!

Mutta tiedätkö sä, mitä tarkoittaa perinne? Perinne on jokin sellainen asia, jota on tapana tehdä esimerkiksi perheessä tai suvussa. Usein lapset oppivat perinteet niin, että joku aikuinen kertoo, mitä omassa perheessä tai suvussa on ollut tapana tehdä ja miksi. Me puhuttiin mun vanhempien kanssa siitä, mitä jouluun liittyviä perinteitä meidän perheellä on. Mä tiedän, että meillä on tapana hankkia joulukuusi ja käydä joulukirkossa. Meidän perheen jouluperinne on myös yhdessä syöminen. Nykyään odotan jo innolla näitä juttuja, joiden tiedän tapahtuvan joka joulul. Mun mielestä on kivaa odottaa joulul ja niitä asioita, joita silloin tapahtuu. Mulla on myös joulukalenteri ja sekin auttaa mua joulun odottamisessa. Onko sulla joulukalenteria?

Mitä teidän perheellä on tapana tehdä jouluna? Mitä perinteitä teillä on? Ovatko ne mielestäsi kivoja juttuja? Mun mielestä kivat jutut kannattaa säilyttää ja tehdä niitä jatkossakin ja sitten voi myös keksiä ihan uusia tapoja ja perinteitä.

Hyvää joulul sulle ja sun läheisille!
Toivottaa

"KATSON SINUUN PIENEHEN"

Sinulle, nuori:

en halua vieraantua sinusta. En ristiriidoista, jotka sinua repivät eri kuin pelotava, ulkopuolinen voima- tai yllättävästä tyyneydestä, joka on läjä kenkiä eteisessä, unohtuneita läksyjä ja karkkipapereita. Sinä opetat minua.

Usein huolesi on se aikuisen huoli. Rahattomuus. Tyytymättömyys. Aikuisen vaikeus luopua etuoikeudesta, joka kuuluu sinulle. Etuoikeus inhota koulul, vaikka maailmassa on lapsia, jotka eivät saa opiskella. Etuoikeudesta kiukutella. Saada jakamaton huomio, tulla kuulluksi. Puhua keskeytyksettä. Saada kiitos mielipiteistä väheksynnän sijaan. Etuoikeudesta huolimattomuuteen. Omaan tilaan. Huolettomuuteen.

Onko sinulla lupa olla huoleton?

Ajatuksesi ja tunteesi kieppuvat. Ulkopuolisuuden kokemus sattuu. Kuvaat, että sinulla on naamari kaikille: isälle, äidille, opettajille, koulukavereille, kuraattorille. Tik Tokissa otat vastaan buaukset, sydämet, villit yllytykset ja rajojesi testaamisen. Joku toivoo kuolemaasi live-lähetyksessä. Voiko keskustelun netissä jättää kesken, jos "joku tarvitsee ihmistä sinuakin enemmän"? Kuinka helppoa olisi saada pää sekaisin!

Sinua on sanottu hulluksi. Sinua on sanottu rumaksi. Sinua on sanottu läskiksi. Sinua on sanottu finninaamaksi. Sinun housusi on vedetty alas ja kuuntelit vuosia pilkkaa "paskahousu". Kättilit monta kertaa "Jykää" tai "Essiä", koska sillä tavalla sovitettiin. Tiedän, että et saa unta, ja että kätesi tärisivät, etkä kehtaa kävellä kadulla ilman huppua tai puhelinta. Kerrot, että puhelin on kuin turva. Kykenet laittamaan sen pois kädestä yöllä vasta äärimmäisen uupuneena.

"Mutta niinhän aikuisetkin ovat. Puhelimella." Olet huolissasi ihan pienistä. Olet nähnyt jopa taaperoilla puhelimet vaunuissa, kärryissä, sylissä. Pudistat päätäsi.

Ja miten puhua "siitä"?

Olet oppinut kaiken internetistä. Osaat termit ja tyyli. Tiedät mitä sinulta halutaan, mutta et ole varma haluatko sinä. Onko normaalia pelätä? Tuntee inhoa? Saako huutaa EI?

Saako haluta? Ujostella?
Saako pukeutua vähiin vaatteisiin?
Onko normaali pukeutua paljon?
Saako olla ihan vaan sukupuoleton, ja miten sitten ollaan?

Titta Riipinluoma

Palstalla kirjoittavat Walk in -terapian vapaaehtoiset terapeutit. Walk in -terapian ajat ja paikat näet osoitteesta www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/walk-in-terapia

Kirkon Keskusteluapu – MIELEN HYVINVOINNIN PUOLESTA JO 60 VUOTTA

Kirkon puhelin- ja verkkoauttamispalvelu Kirkon Keskusteluapu viettää tänä vuonna 60-vuotisjuhlavuotta. Lokakuun alussa vuonna 1964 käynnistynyt palvelu tunnettiin silloin nimellä kirkon Palveleva puhelin, ja se oli ensimmäinen organisoitu apu itsemurhavaarassa oleville.

Vaikka ajat ovat muuttuneet, palvelulle on yhä huomattava tarve. Yhteydenottoja tulee enemmän kuin mihin pystytään vastaamaan. Vuonna 2023 keskustelua ja mielen kevennystä kaipaavat ottivat yhteyttä Kirkon Keskusteluavun palveluihin yhteensä noin 103 000 kertaa. Päivystäjät vastasivat puheluihin noin 42 000 kertaa, ja puhelin-keskustelu kesti keskimäärin 19 minuuttia. Valtaosa soittajista asui yksin. Keskusteluavun chatissä käytiin reilut 3 900 keskustelua ja päivystäjät vastasivat 1 170 nettikirjeeseen.

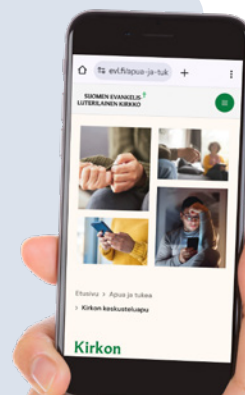
KIRKON KESKUSTELUAPU

Kirkon keskusteluapu tarjoaa henkistä tai hengellistä tukea. Palveleva puhelin auttaa numerossa 0400 22 11 80 joka päivä klo 18–24. Puhelu maksaa liittymäsopimuksen mukaisen hinnan, mutta päivystäjää voi pyytää tarvittaessa soittamaan takaisin. Päivystysnumeroon ei voi laittaa tekstiviestejä. Verkkosivulla Kirkonkeskusteluapua.fi on myös palveleva chatti ja netti. Päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia koulutettuja vapaaehtoisia ja kirkon työntekijöitä.

Myös Hämeenlinna-Vanajan seurakunnalla on vapaaehtoisia päivystäjiä, jotka vastaavat Palvelevaan puhelimeen sovitun päivystysaikataulun mukaan.

– Meillä on päivystystilat ja puhelin. Päivystäjille järjestetään työnohjauksellisia keskusteluja ja tarvittaessa kriisiytönohjausta, kertoo johtava diakoniatyöntekijä **Virpi Kylmälahti**. Diakoniatyöntekijä **Hanna-Leena Niemelä** organisoii palvelua ja perehdyttää vapaaehtoisia toimintaan. Uudet vapaaehtoiset ovat tervetulleita mukaan.

Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Hanna-Leena Niemelä hanna-leena.niemela@evl.fi, p. 040 804 9361.

Seurakunnassa tapahtuu

GODFULNESS – LEPÄÄ HETKI JUMALAN LÄSNÄOLOSSA

TEKSTI ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN

Joka keskiviikko Hämeenlinnan kirkko muuttuu rauhan ja hiljentyksen keitaaksi, kun maailmalla suosittu Godfulness-lepohetki täyttää kirkkosalin klo 12.00–12.30. Hengellinen konsepti tarjoaa mahdollisuuden rentoutua ja pysähtyä keskellä päivää mieltä, kehoa ja sielua virkistävän hetken äärelle. Lepohetken voi saapua arjen kiireiden keskeltä ja vaikkapa viettämään lounastaukoa kirkon rauhassa. Hetken jälkeen on mahdollisuus jäädä kirkkoon hiljentyään, juttelemaan tai nauttimaan omia eväitä ja sitten palata takaisin arkeen sydän hieman kevyempänä.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan osallisuuden ja vapaaehtoistyön ohjaaja **Elina Virtanen** kertoo Godfulnessin olevan rekisteröity hengellinen konsepti, jonka tavoitteena on edistää ihmisen tasapainoa suhteessa itseensä, muihin ihmisiin, luontoon ja Jumalaan.

– Godfulnessissa keskitytään Jumalaan ja hänen läsnäolonsa rukouksen, luonnon ihmettelyn ja hiljentyksen kautta. Hetket voivat parhaimmillaan vahvistaa luottamusta tulevaan ja Jumalaan, Virtanen kertoo. Hän painottaa, että Godfulness perustuu kirkon hengelliseen traditioon ja kristilliseen käsitteeseen Jumalasta.

KAIKILLE AVOIMET LEPOHETKET

Lepohetken raamatuntekstit on valittu tukemaan jokaisen omaa elämäntilannetta. Rukoilussa jokainen on suorassa yhteydessä Jumalaan. Virtanen myös muistuttaa, ettei ole oikeaa tai väärää tapaa rukoilla.

– Hetkissä hyödynnetään perinteisiä rukouksia, mutta samalla esitellään erilaisia tapoja rukoilla, hän kertoo. Tavoitteena on luoda tilaisuus, jossa myös ne, joilla on vähemmän kokemusta rukouksesta tuntevat olonsa mukavaksi.

Godfulness on saanut jo muutamia vakituksia osallistujia Hämeenlinnassa. **Mirella**, joka käy joka viikko kirkossa, kuvailee hetkiä rauhoittaviksi.

– Tulen lounastunnilla rauhoittumaan ja olemaan yhteydessä Jumalaan. Hetken jälkeen menen syömään. Nämä lepohetket auttavat irtautumaan arjen oravanpyörästä. On mukava makoilla kirkon penkillä ja tuntea yhteys, hän kertoo.

- Lepohetken aikana kirkkotila on rauhoitettu.
- Tapahtumien vetämisestä vastaavat koulutetut Godfulness-ohjaajat.
- **Hetket ovat joka keskiviikko klo 12.00–12.30 Hämeenlinnan kirkossa. Ohjaus on n. 15 min.**
- Ihminen on tarkoitettu elämään tasapainossa ja yhteydessä Jumalan, toisten ihmisten, oman itsensä ja koko luomakunnan kanssa. Godfulness-harjoituksissa etsitään tätä tasapainoa.

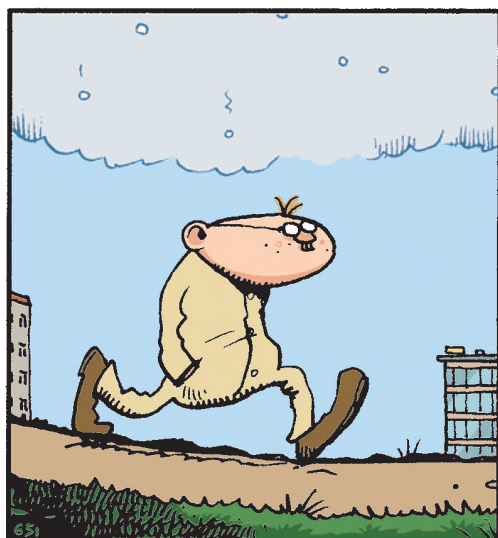
Kaikki eivät kuitenkaan koe Godfulnessia omakseen. **Maria**, joka käy säännöllisesti sunnuntaisin messussa, kertoo osallistuneensa sattumalta, kun kirkko sattui olemaan avoinna.

– Suoraan sanottuna tulin siivoojaa pakoon ja päädyin kirkkoon. Godfulness ei ehkä ole minua varten, sillä siinä yhdistyy liikaa meditaatio ja jumalanpalvelus. Itse arvostan perinteistä messua, Maria pohtii.

Godfulness-lepohetket tarjoavat siis monenlaisia tapoja hiljentyä ja löytää oma tapa rentoutua ja olla yhteydessä Jumalaan – jokaisen omalla tavallaan. ■

Tavoitteena on luoda tilaisuus, jossa myös ne, joilla on vähemmän kokemusta rukouksesta tuntevat olonsa mukavaksi.

FINGERPORI

KOTIKIRKKO 4/2024 | Hämeenlinna-Vanajan seurakunta | www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

JULKAISIJA
Hämeenlinna-Vanajan
ev. lut. seurakunta
71. vuosikerta

TOIMITUS
Raatihuoneenkatu 19
13100 Hämeenlinna
kotikirkko@evl.fi

PÄÄTOIMITTAJA
Reetta Laaksonen
reetta.laaksonen@evl.fi
040 804 9325

TOIMITUSSIHTEERI
ILMOITUSMYYNTI
Anu Iso-Kokkila-Vähänen
anu.iso-kokkila-vahanen@evl.fi
040 804 9326

TAITTO JA KUVANKÄSITTELY
MI Suunnittelu, Marika Ijäs

KANSIKUVA Marika Ijäs

PAINO Botnia Print

JAKELU
Jakelujuniorit Oy ja
Posti Oy

JAKELUHUOMAUTUKSET
Jakelujuniorit Oy, jakelupalaute.fi

SEURAAVA NUMERO
12. helmikuuta 2025

FB: [hameenlinnavanajanseurakunta](https://www.facebook.com/hameenlinnavanajanseurakunta)
IG/TikTok: Kirkko Hämeenlinnassa

MENOT

HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNNAN TAPAHTUMAT 20.11.2024–6.1.2025

**JOULUNAJAN
TAPAHTUMAT,
MESSUT JA
KONSERTIT**

**TAPAHTUMIA
VAUVASTA VAARIIN
– OLET LÄMPIMÄSTI
TERVETULLUT
MUKAAN!**

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

HÄMEENLINNAN-VANAJAN SEURAKUNNASSA 2024

KESKIVIikko 4.12.

Klo 19 Nuorten kauneimmat
joululaulut nuorten bändin
säestyksellä. Tilaisuus on
kaikille avoin, Poltinahon
seurakuntatalo

SUNNUNTAI 8.12.

Klo 17 Valomessu goes
Kauneimmat joululaulut
Hämeenlinnan kirkossa

KESKIVIikko 11.12.

Klo 18 Kauneimmat joululaulut
lapsiperheille,
Poltinahon seurakuntatalo

TORSTAI 12.12.

Klo 11 Lähimmäistupa,
Hallintotie 1, Ittala

PERJANTAI 13.12.

Klo 17.30 Lucia-festen och
Vackraste julsångerna,
Poltinahon seurakuntatalo

SUNNUNTAI 15.12.

Klo 15 Vanajan kirkko
Klo 16 Hämeenlinnan kirkko,
viittomakielinen tulkkaus.
Klo 18 Hämeenlinnan kirkko
Klo 18 Kalvolan kirkko
Klo 19 Vanajan kirkko

MAANANTAI 16.12.

Klo 18 Rimmin rukoushuone

TIISTAI 17.12.

Klo 19 Vanajan kirkko

KESKIVIikko 18.12.

Klo 16 & 17 Kauppakeskus Goodman
Klo 19 Hämeenlinnan kirkko
Klo 19 Jukolan Lintukoto

TORSTAI 19.12.

Klo 18 Greatest Christmas Carols
Kansainväliset kauneimmat
joululaulut, Poltinahon
seurakuntatalo
Klo 19 Vanajan kirkko

LAUANTAI 21.12.

Klo 23 Yön kauneimmat
joululaulut,
Hämeenlinnan kirkko

SUNNUNTAI 22.12.

Klo 14 Hämeenlinnan kirkko
Klo 15 Vanajan kirkko
Klo 17 Vanajan kirkko
Klo 19 Rengon kirkko

TAPANINPÄIVÄ 26.12.

Klo 18 Vanajan kirkko

KAUNEIMMAT JOULULAULUT GOES PUB

Keskiviikko 18.12.

Klo 19 Olutravintola Birger

Torstai 19.12.

Klo 20 Juliuksen olohuone
Klo 21 Pub Vanha Nalle

Suomen Lähetyssseuran Kauneimmat Joululaulut
kaikuvat maailman lasten puolesta jo yli 50:ttä kertaa.

#KAUNEIMMATJOULULAULUT

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

KURKISTUS ADVENTTIIN

ke 27.11. klo 17–19

Loimalahden leirikeskuksen
piha-alueella

Tule virittäytymään joulun tunnelmaan ja kokemaan elämyksellinen polku kohti joulun sanomaa sekä nauttimaan glögistä ja pipareista.

Voit ottaa mukaan oman lyhdyn ja saapua oman aikataulusi mukaan, huomioithan kuitenkin, että viimeinen opastettu kierros lähtee klo 18.30. Lisäksi joulupuuroa saa kotiin vietäväksi niin kauan kuin sitä riittää. Tapahtuma on maksuton

VALON JUHLAA

su 24.11. klo 17	Valomessu Hämeenlinnan kirkossa
ma 25.11. klo 18	Valon U30-ryhmä Reskan kulmalla
su 8.12. klo 17	Valomessu goes Kauneimmat joululaulut Hämeenlinnan kirkossa
ma 9.12. klo 18	Valon U30-ryhmän pikkujoulut Reskan kulmalla
su 22.12. klo 17	Valomessu Hämeenlinnan kirkossa

ADVENTTIMYYJÄISET

la 30.11. klo 10–12

Kalvolan lähimmäistupa

LÄHETYKSEN JOULUMYYJÄISET

la 14.12. klo 11–14

Poltinahon seurakuntatalo

Myytävänä mm. monenlaisia käsitöitä ja puutöitä, kynttilöitä ja leivonnaisia. Klo 12 lauletaan Kauneimpia joululauluja. Myyjäiskahvilassa tarjolla joulupuuroa ja torttukahvit lähetystyön hyväksi.

MEDITATIIVINEN JOULUKORTTIPAJA

la 23.11. klo 10–15 Vanajan seurakuntakoti

Tule virittäytymään joulun odotuksen tunnelmaan, hiljentymään ja tekemään joulukortteja. Kortteja tehdään monilla eri menetelmillä mallien mukaan tai itse ideoiden. Päivän aikana tarjotaan keittolounas ja kahvit. Osallistumismaksu 20 € sis. materiaalin, lounaan ja kahvit.

Ilmoittautuminen 20.11. mennessä viestillä Elina Virtanen p. 040 804 9348 tai elina.m.virtanen@evl.fi

JOULUPUSSITALKOOT

ke 27.11. klo 9–11 Reskan kulma

Tule todellisiin hyvän mielen talkoisiin pussittamaan jouluiloa kaupunkilaisille jaettavaksi.

ELÄKEIKÄISTEN JOULUJUHLA

ti 10.12. klo 13

Kalvolan seurakuntalo
Hallintotie 3 littala.
Ohjelmaa, puuro ja torttukahvit

ke 11.12. klo 13

Poltinahon seurakuntatalo
Juhlassa esiintyy VMTK bändi
Kimmo Kopran johdolla.
Tarjolla riisipuuroa.

NUORTEN KAUNEIMMAT JOULULAULUT

ke 4.12. klo 19 Poltinahon seurakuntatalo

Kauneimpia jouluauluja nuorten bändin säestyksellä, tilaisuus on kaikille avoin.

NUORTEN ITSENÄISYYSPÄIVÄ

pe 6.12. klo 18–21 Poltinahon seurakuntatalo

NUORTEN PIKKUJOULUT

pe 20.12 klo 18–21 Poltinahon seurakuntatalo

VAPAAEHTOISTEN KIITOSJUHLA

to 5.12. klo 18 Vanajan kirkko

Antti Sevannon tarina-
teatteri. Ohjelma jälkeen
joulupuuro ja kahvit Vanajan
seurakuntatalossa.
Ilmoittautuminen 22.11.
mennessä Elina Virtanen
p. 040 804 9348 tai
seurakunnan verkkosivujen
kautta/ilmoittautumiset.

ITSENÄISYYSPÄIVÄ 6.12.

Hattula-Riihimäki varuskunnan,
Hämeenlinnan kaupungin,
Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan,
Hämeenlinnan Karjala-Seuran yhteiset
seppeleet lasketaan:

AHVENISTO

klo 9 Ahveniston sankarihaudalle
klo 9.15 Vakaumuksen puolesta vuonna
1918 kaatuneiden haudalle Ahvenistolla

HÄMEENLINNAN KIRKKO

klo 9.35 Vapaussodassa
kaatuneiden muistomerkillle
klo 9.40 Karjalaan jääneiden
vainajien muistomerkillle
Hämeenlinnan kirkon vieressä

VANAJAN KIRKKO

klo 9.55 Vanajan sankarihaudalle
klo 9.55 Karjalaan jääneiden
muistomerkillle Vanajan hautausmaalla

RENGON KIRKON

klo 10 Sanajumalanpalveluksen jälkeen
seppeleenlasku sankarihaudoille
ja juhla seurakuntatalossa.

KALVOLAN KIRKKO

klo 10 Sanajumalanpalveluksen jälkeen
seppeleenlasku sankarihaudalle.

.....

ITSENÄISYYSPÄIVÄ PARTIOLAISILLA

Seppeleiden lasku 6.12. klo 17

Partiolaiset laskevat seppeleet ja
kynttilät sankarihaudoilla Vanajan,
Rengon ja Ahveniston hautausmailla.

VAUVAKIRKKO

su 1.12. klo 15

Poltinahon seurakuntatalo

Kirkon jälkeen pientä purtavaa tarjolla sekä puuhaa perheen pienimmille. Maksuton.

Vauvakirkossa ollaan joulun odotuksen tunnelmissa: on lauluja, rukousta ja pajaaamista. Voitte ottaa kirkkoon mukaan oman helistimen. Kaikki vauva- ja taaperoperheet ovat tervetulleita! Myös isovanhemmat ja kummit!

HAUKKAA & HENGAA

ke 4.12. klo 17–19

Jukolan Lintukoto

Vuoden viimeinen kerta vietetään pikkujoulujen merkeissä.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT LAPSIPERHEILLE

Avoimen Poltsarin yhteydessä

ke 11.12. klo 18 Poltinahon seurakuntatalo

Vuoden viimeinen Avoin Poltsari klo 17.30–19.30, maksuton joulupuuro tarjolla klo 19–19.30.

LAPSIPERHEILLE

1.ADVENTTISUNNUNTAIN PERHEKIRKKO

su 1.12. klo 10 Poltinahon seurakuntatalo

Kirkon jälkeen maksuton joulupuuro sekä jouluista puuhaa perheille.

JOULUJUHLAKIRKKO

su 15.12. klo 10 Kalvolan kirkko

Sisältää ehtoollisen sekä päiväkerholaisten esityksiä. Kirkon jälkeen maksutonta pientä jouluista syötävää tarjolla.

JOULUJUHLAKIRKKO

su 15.12. klo 15 Poltinahon seurakuntatalo

Päiväkerholaisten esityksiä. Kirkon jälkeen maksuton joulupuuro tarjolla.

PERHEIDEN JOULUKIRKKO

ma 16.12. klo 10

Vuorentaan kappeli

ti 17.12. klo 10

Hämeenlinnan kirkko

ke 18.12. klo 10

Jukolan Lintukoto

to 19.12. klo 9.30

Rengon kirkko

PERHEIDEN AATTOHARTAUS

ti 24.12. klo 14 Poltinahon seurakuntatalo

Tervetuloa lapsille suunnattuun aattohartauteen joululaulujen, evankeliumin ja seimen äärelle!

Konsertit

A. MAASALO: ADVENTTIVESPER

la 30.11. klo 18 Kalvolan kirkko

Kalvolan kirkkokuoro, Launeen kirkkokuoro
Kalle Roine, liturgi | Juho Punkeri, johtaa |
Sonja Tissari, urut
Vapaa pääsy.

KAUNEIMMAT JOULUVIRRET -YHTEISLAULUTILAISUUS

ke 11.12. klo 18 Hämeenlinnan kirkko

Mukana Vanajaveden nuorisokuoro,
joht. Anna-Maria Lehtoaho.

Tule mukaan laulamaan virsikirjamme tuttuja ja tuntemattomampia jouluvirsiä.
Tilaisuus järjestetään yhteistyössä Hämeenlinnan Rauhanyhdistyksen kanssa.

KUOROJEN JOULUKONSERTTI

pe 13.12. klo 19 ja la 14.12. klo 15

Hämeenlinnan kirkko

Neloset | Aurorina | Aurora | Vox Vanajae
johtaa Ismo Savimäki
Sorelle, johtaa Saara Pitkänen
Kimmo Tapanainen, piano
Jousikvartetti
Vapaaehtoinen maksu.

PERINTEINEN JOULUKONSERTTI

ma 16.12. klo 19 Hämeenlinnan kirkko

Hämeenlinnan Mieskuoro ja Hämeenlinnan Mieskuoron Seniorit

MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIIEN JOULUPUURO

ti 10.12. klo 11–13 Poltinahon seurakuntatalo

JOULUATERIA, RENKO

to 12.12. klo 11 Rengon seurakuntatalo.

Kaikille avoin, hinta 8 €.

JOULUATERIA

ma 16.12. klo 11 Jukolan Lintukoto.

Kaikille avoin, hinta 8 €.

RESKAN KULMAN AAMUPALA

ti 17.12. klo 9 Reskan Kulma

Kaikille avoin, maksuton aamupala.
Vuoden viimeinen.

JOULURUOKAILU, KALVOLA

ti 17.12. klo 12 Kalvolan seurakuntatalo

Hartaus, joululauluja ja maksuton ruokailu.

VÄHÄVARAISTEN JOULUJUHLA JA ATERIA

ke 18.12. klo 12 Poltinahon seurakuntatalo

Joulujuhla ja maksuton ateria.

UKRAINALAISTEN JOULUHARTAUS

ti 10.12. klo 19 Hämeenlinnan kirkko

LÄHIÖMESSU

su 15.12. klo 12 Jukolan Lintukoto

Messun jälkeen ilmainen keittolounas.

KEHITYSVAMMAISTEN JOULUJUHLA

ti 17.12. klo 9–11 Poltinahon seurakuntatalo

Kahvia ja pullaa tarjolla klo 9–10.
Ohjelma alkaa klo 10.

PERINTEINEN JOULULAULUKIERROS

ma 23.12. klo 16–19

Kanta-Hämeen keskussairaalan käytävillä

Liity laulajien ja soittajien joukkoon!

Lisätietoja Mika Juppala p. 040 804 9307.

JOULUNAJAN PYHÄN TANSSI

ti 17.12. klo 13–14

Reskan Kulma

Sisätossut mukaan.

ELÄINTEN JOULUHARTAUS

su 22.12. klo 17

Hämeenlinnan tori

Kaikki lemmikit tervetulleita!
Yhteistyössä Hämeenlinnan Seudun Eläinsuojeluyhdistys

Joulun hartaudet

*Jumalan on kunnia korkeuksissa,
maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.*

SUNNUNTAI 22.12.

- klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko
- klo 10 Messu, kirkkokahvit, Rengon kirkko
- klo 12 Ehtoollisjumalanpalvelus Raamatun, virsien ja urkujen äärellä, Vanajan kirkko
- klo 15 Messu, Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali
- klo 17 Valomessu, Hämeenlinnan kirkko

JOULUAATTO 24.12.

- klo 13 Aattohartaus, Ahveniston kappeli
- klo 13 Aattohartaus, Kalvolan hautausmaa
- klo 13 Julbön på svenska, Vanajan kirkko
- klo 14 Aattohartaus, Ahveniston kappeli
- klo 14 Perheiden aattohartaus, Poltinahon seurakuntatalo
- klo 14 Aattohartaus, Vanajan kirkko
- klo 15 Aattohartaus, Hämeenlinnan kirkko
- klo 15 Aattohartaus, Rengon kirkko
- klo 15 Aattohartaus, Vanajan kirkko
- klo 16 Aattohartaus, Vanajan kirkko
- klo 16 Aattohartaus, Vuorentaan kappeli
- klo 22 Jouluyön messu, Hämeenlinnan kirkko
- klo 22 Aattoyöhartaus, Vanajan kirkko
- klo 24 Aattoyöhartaus, Vanajan kirkko

JOULUPÄIVÄ 25.12.

- klo 7 Jouluaamun sanajumalanpalvelus, Hämeenlinnan kirkko
- klo 8 Jouluaamun sanajumalanpalvelus, Vanajan kirkko
- klo 12 Jouluhartaus, Hämeen linna, Kuninkaansali

TAPANINPÄIVÄ 26.12.

- klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko
- klo 18 Kauneimmat joululaulut, Vanajan kirkko
- klo 18 Messu Nummen kylätalo, Renko

SUNNUNTAI 29.12.

- klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko
- klo 10 Kalvolan kirkko
- klo 18 Luolajan kylän joulujuhla, Luolajan rukoushuone

UUDEN VUODEN AATTO 31.12.

- klo 23 Messu, Rengon kirkko

UUDENVUODEN PÄIVÄ 1.1.2025

- klo 10 Hämeenlinnan kirkko

LOPPIAINEN 6.1.2025

- klo 12 Ohjelmalliset kirkkokahvit, Kristityt Kiinassa, Hämeenlinnan kirkko

Selkokielenen jouluhartaus katsottavissa YouTubessa Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kanavalla.

TULE NAUTTIMAAN
RENESSANSSIMUSIIKIN
ILOSTA, KAUNEUDESTA
JA RAUHASTA!

ma 6.1.2025 klo 17

Hämeenlinnan kirkossa

Kamarikuoro Uoman perinteisessä
loppiaiskonsertissa kuullaan
monenlaista joulunajan musiikkia.
1400- ja 1500-lukujen
aarrekammiosta on tähän
konserttiin löytynyt korviahivelevää
polyfoniaa, riemulauluja ja
riipaus mystiikkaa.

Brumel – Guerrero – Hassler –
Ockeghem – Sweelinck

VALOA 2025

ke 8.1. klo 18

Valo-yhteisön peli-ilta
Reskan kulmalla

su 19.1. klo 17

Valomessu
Hämeenlinnan kirkossa

ma 20.1. klo 18

Valon U30-ryhmä
Reskan kulmalla

su 2.2. klo 17

Valomessu
Hämeenlinnan kirkossa

ma 3.2. klo 18

Valon U30-ryhmä
Reskan kulmalla

su 16.2. klo 17

Valomessu
Hämeenlinnan kirkossa

ma 17.2. klo 18

Valon U30-ryhmä
Reskan kulmalla

Hiljaisuuden viljely

NAISTEN HILJAISUUDEN ILTA

ke 20.11. klo 18 Loimalahden leirikeskus

HILJAISUUDEN RETRIITTI

pe-su 21.–23.3.2025 Loimalahden leirikeskus

Osallistumismaksu 70 €/hämeenlinnalaiset ja
100 €/ulkopaikkakuntalaiset.

Hintaan sisältyy majoitus, ateriat ja ohjelma.

Retriitin ohjaajana pappi **Sinikka Tuori**,
sinikka.tuori@evl.fi, p. 040 804 9315.

Ilmoittautuminen alkaa 2.12.2024
seurakunnan nettisivujen kautta.

Suora linkki ilmoittautumiseen:
<https://tinyurl.com/HML-retriitti>.

KUULUMISIA MAAILMALTA

ma 6.1. klo 10

Saarnavieraana professori **Miikka Ruokanen**.
Messun jälkeen Ruokanen kertoo
Kiinan kristittyjen tilanteesta.

su 26.1. klo 10

Nimikkolähetit **Pia** ja **Tero Ruotsala**
seurakunnan vieraana Hämeenlinnan kirkossa
klo 10. Saarna Pia Ruotsala.
Messun jälkeen terveisiä Virosta.

GODFULNESS-LEPOHETKET

Keskiviikkoisin klo 12–12.30

Hämeenlinnan kirkko, (ei 20.11., 25.12., 1.1.)

Keskiviikkona 20.11. klo 12 Kalvolan kirkossa.

Tule hiljentymään ja lepäämään Jumalan
läsnäolon äärelle sekä nauttimaan kahvit.

YLISTYSLAULU- JA RUKOUSILLAT

Hämeenlinnan kirkko klo 18

Tervetuloa laulamaan, kiittämään ja rukoile-
maan yhdessä! Esirukouspalvelu ja iltakahvit.

la 14.12. klo 18 Puhujavieraana radiopastori
Jukka Norvanto.

Seuraava ylistyslaulu- ja rukousilta
la 11.1.2025 klo 18.

MIESTEN AAMUKAHVIT

keskiviikkoina 11.12. klo 6.30 • 15.1. klo 7 •
19.2. klo 7. **Cafe Laurell**. Huomaa kellonaika
kevätkaudella. Aamiainen 3 €.

MIESTEN SAUNAILLAT

to 19.12., to 23.1. ja ke 12.2.

Loimalahden leirikeskuksessa

Saunaan pääsee klo 17. Iltapala ja pientä
ohjelmaa saunan jälkeen.

VAPAAEHTOISTEN ILTAPÄIVÄKAHVIT

ke 22.1.2025 klo 15–17, Reskan kulma

Tule mukaan kevään kerhoihin

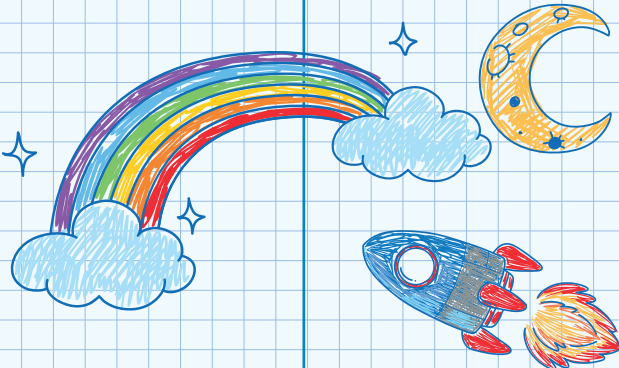
KOULUIKÄISTEN KERHOILMOITTAUTUMINEN

Kerhoilmoittautumiset seurakunnan nettisivuilla auki 18.11.–9.3.2025 kevään kerhoihin. Kaikki kerhot aloittavat viikolla 3.

Kokkikerhot päättyvät viikolla 12 ja muut kerhot viikolla 15. Hiihtolomaviikolla viikko 9 ei ole kerhoja.

Kokkikerhojen kesto on klo 17–18.30 ja muiden kerhojen kesto klo 17–18. Kerhot ovat osallistujille maksuttomia. Tervetuloa toimintaan mukaan!

Lisätietoja kerhotoiminnasta antaa: Kati Lehmuskanta-Kupias p. 040 804 9375 kati.lehmuskanta-kupias@evl.fi

MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIIKKO	TORSTAI
Klo 17–18.30 Kokkikerho 4.–6.lk, Lintukodon seurakuntatalo, Eeronkuja 5 Klo 17–18.30 Kokkikerho 1.–3.lk, Idänpään kerhohuone, Anttilankatu 4 Klo 17–18.00 Liikkakerho 4.–6.lk, Poltinahon seurakuntatalo, Turuntie 34 Klo 17–18.30 Kalvolan kokkikerho 4.–6.lk, Kalvolan seurakuntatalo, Hallintotie 3 Klo 17–18.30 Kokkikerho 1.–3.lk, Loimalahden kerhohuone, Majalahdentie 1 Klo 18–19 Musakerho 4.–6.lk, Poltinahon seurakuntatalo, Turuntie 34	Klo 17–18.30 Kokkikerho 4.–6.lk, Poltinahon seurakuntatalo, Turuntie 34	Klo 17–18.00 Askartelukerho 2.–5.lk, Poltinahon seurakuntatalo, Turuntie 34, 	Klo 17–18.30 Kokkikerho 1.–3.lk, Lintukodon seurakuntatalo, Eeronkuja 5 Klo 17–18.30 Kokkikerho 1.–3.lk, Loimalahden kerhohuone, Majalahdentie 1 Klo 17–18.00 Kässäkerho 1.–3.lk, Poltinahon seurakuntatalo, Turuntie 34 Klo 17–18.00 Taidekerho 2.–5.lk, Idänpään kerhohuone, Anttilankatu 4 Klo 17–18.00 Tuomelan liikkakerho 4.–6.lk, Tuomelankatu 20 Klo 17–18.00 Liikkakerho 1.–6.lk, Rengon koulu, Urheilutie 2

MESSUT HÄMEENLINNASSA

- Sunnuntai 24.11.**
klo 10 Hämeenlinnan kirkko, Hämeenlinnan Seudun Omaishoitajien kirkkopyhä. Kirkkokahvit.
klo 12 Vanajan kirkko
klo 17 Hämeenlinnan kirkko. Valomessu.
- Sunnuntai 1.12.**
klo 10 Hämeenlinnan kirkko
klo 10 Poltinahon seurakuntatalo. PerhekirKKo. Riisipuuro messun jälkeen.
klo 12 Jukolan Lintukoto. Lähiömessu. Kotoisa messu ja ruokailu, Jukolan Lintukodossa.
- Sunnuntai 6.12.**
klo 10 Sanajumalanpalvelus, Hämeenlinnan kirkko
klo 10 Sanajumalanpalvelus, Vanajan kirkko
- Sunnuntai 8.12.**
klo 10 Hämeenlinnan kirkko
Evankelinen Lähetisyhdistys ELY:n kirkkopyhä. Kirkkokahvit ELY.
- Sunnuntai 8.12.**
klo 12 Ehtoollisjumalanpalvelus, Raamatun, virsien ja urkujen äärellä, Vanajan kirkko
- Sunnuntai 15.12.**
klo 10 Hämeenlinnan kirkko
klo 12 Jukolan Lintukoto, Lähiömessu Kotoisa messu ja keittolounas Jukolan Lintukodossa.

SEISKOJEN LEIRI
pe-su 7.–9.2.2025 Loimalahden leirikeskus
Leirillä on yhteistoimintaa, pelailua, kisailua, ulkoilua, pingistä, seikkailua, leffaa, hyvää ruokaa ja mahdollisuus saunomiseen. Leirin hinta on 30 €. Ilmoittaudu leirille 1.12.2024–19.1.2025 välisenä aikana. Lisätietoja Soilalta p. 040 804 9371 tai soil.pollari@evl.fi

KOULULAISTEN TALVILEIRIT HIIHTOLOMALLA KAUNISNIEMESSÄ
ma-ke 24.–26.2. 1.–3. luokkalaisille
ke-pe 26.2.–1.3. 4.–6. luokkalaisille
Leirin hinta 30 €. Ilmoittautuminen aukeaa 7.1.2025. Leiripaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Rengossa tapahtuu

- MESSUT**
su 24.11. klo 10 Rengon kirkko
su 1.12. klo 15 Rengon kirkko, kirkkokahvit
su 8.12. klo 10 Rengon kirkko, kirkkokahvit
su 15.12. klo 15 Rengon kirkko, kirkkokahvit
su 22.12. klo 10 Rengon kirkko, kirkkokahvit
to 26.12. klo 18 Messu Nummen kylätalo, Renko.
ti 31.12. klo 23 Rengon kirkko
pe 6.12. klo 10 Sanajumalanpalvelus, Rengon kirkko, kirkkokahvit.
- Seppeleenlasku sankarihaudoille ja juhla seurakuntatalossa. Partiolaisten seppeleenlasku klo 17 Rengon hautausmaalla.
- ke 20.2. klo 13–14 Jouluhartaus, Kimppakammari
ti 24.12. klo 15 Aattohartaus, Rengon kirkko
- PERHEIDEN JOULUKIRKKO**
to 19.12. klo 9.30 Rengon kirkko
- ADVENTTIAJAN KIRPPUTORI JA MYYJÄISET**
su 1.12. klo 11 Rengon seurakuntatalo
Yhteistyössä renkolaisten ja Hämeenlinnan ortodoksiseurakunnan kanssa. Jögevan ystävyysseurakunnan hyväksi.
- JOULUATERIA**
to 12.12. klo 11 Rengon seurakuntatalo
Kaikille avoin ruokailu. Hinta 6 €.
- Kevään kerhoihin ilmoittautuminen on avoinna!**

10-SYNTTÄRIT
ti 4.2.2025 klo 17.30–19.30.
Poltinahon seurakuntatalo
Vuonna 2015 syntyneitä kutsutaan juhlimaan 10-synttäreitä. Olet tervetullut juhliin itseksesi, kaverin tai läheisen aikuisen kanssa. Ilmoittaudu synttäreille mukaan 2.1.–26.1.2025 välisenä aikana seurakunnan nettisivuilla. Lisätietoja Kati Lehmuskanta-Kupias p. 040 804 9375, kati.lehmuskanta-kupias@evl.fi

Kalvolassa tapahtuu

- MESSUT**
su 24.11. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali
su 1.12. klo 10 Kalvolan kirkko
su 8.12. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali
su 22.12. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali
24.12. klo 13 Aattohartaus, Kalvolan hautausmaa
su 29.12. klo 10 Kalvolan kirkko
ma 6.1. klo 10 Sanajumalanpalvelus, jonka jälkeen seppeleenlasku sankarihaudoille ja juhla seurakuntatalossa.
- JOULUJUHLAKIRKKO**
su 15.12. klo 10 Kalvolan kirkko
Sisältää ehtoollisen sekä päiväkerholaisten esityksiä. Kirkon jälkeen maksutonta pientä jouluista syötävää tarjolla.
- KAUNEIMMAT JOULULAULUT**
su 15.12 klo 18 Kalvolan kirkko
ma 16.12. klo 18 Rimmin rukoushuone
- GODFULNESS-LEPOHETKI**
ke 20.11. klo 12 Kalvolan kirkko
- ADVENTTIMYYJÄISET**
la 30.11. klo 10–12 Kalvolan lähimmäistupa
- A.MAASALO: ADVENTTIVESPER**
la 30.11.klo 18 Kalvolan kirkko
Kalvolan kirkkokuoro, Launeen kirkkokuoro Vapaa pääsy.
- ELÄKEIKÄISTEN JOULUJUHLA**
ti 10.12 klo 13 Kalvolan seurakuntatalo
Hallintotie 1. Ohjelmaa, puuro ja torttukahvit.
- JOULURUOKAILU**
ti 17.12. klo 12 Kalvolan seurakuntatalo.
Hartaus, joululauluja ja ruokailu

DONKKIS BIG NIGHT!
to 28.11.2024 klo 17.30–19.30
Kalvolan seurakuntatalo
Ohjelmassa paljon erilaista puuhaa, Raamattuopetusta, musiikkia, toimintapisteitä ja perinteiset nyyttarit!
TERVETULO! Järj. Hämeenlinna-Vanajan seurakunta, Hämeen Kansanlähetys ja Hämeenlinnan Vapaaseurakunta.

PSYKODRAAMARYHMÄ

Psykodraama sopii aikuisille, jotka ovat kiinnostuneita tutkimaan oman elämänsä kysymyksiä tai suhteita. Psykodraamassa konkretisoidaan ilmiöitä, joille voi olla vaikea löytää sanoja. Lähtökohtana on päähenkilön valitsema kysymys, teema, ihmissuhde tai tilanne. Ennalta sovittua käsikirjoitusta ei ole, vaan ohjaaja auttaa päähenkilöä eteenpäin ja huolehtii työskentelyn rakenteista. Muut ryhmäläiset toimivat apuhenkilöinä tarpeen mukaan.

Seurakunnan diakoniatyö ja perheneuvonta järjestävät tammikuussa alkavan psykodraamaryhmän, joka kokoontuu **Poltinahon seurakuntatalolla seuraavina maanantai-päivinä: 20.1., 10.2., 17.2., 3.3., 17.3., 31.3., 14.4., 28.4., 12.5. ja 26.5.** Ryhmään otetaan 7 henkilöä. Osallistuminen on maksutonta. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Tiina Hämäläinen p. 040 804 9353, tiina.s.hamalainen@evl.fi. Kiinnostuneet haastatellaan ennen ryhmän muodostamista. Ryhmä ei sovellu akuutissa kriisissä olevalle.

TULE MUKAAN! Ilmoittaudu vapaaehtoiseksi osoitteessa **www.viacrucis2025.fi** tai tule käymään rekrytointitilaisuudessa la 11.1. klo 15–17 Poltinahon seurakuntatalolla!

VIA CRUCIS 2025

RISTIN
TIE

18.4.
HML

HÄMEENLINNA-VANAJAN
SEURAKUNTA

Lentotila on rentotila

VAIHDA
RUUTUAIKA
aitoihin hetkiin
ja huomaa, kuinka
hyvältä tuntuu olla
hetkessä kiinni!

LENTOTILA Hämeenlinnan kirkossa
lauantaina 18.1.2025 klo 11–13